

Historia ya Agano Jipya, Fasihi, na Theolojia

Kipindi cha 21: Matendo 2 na Lugha na Safari ya Kwanza ya Umisionari

Na Dkt. Ted Hildebrandt

A. Utangulizi [00:25-00:57]

A: Changanya BK; 00:00-12:53; Matendo 2 Pentekoste - ishara 3

Karibu tena . Tumekuwa tukisoma kitabu cha Matendo ya Mitume na tulianza na kanisa la kwanza na maombi na utaratibu wa kanisa la kwanza na mitume na mashemasi na wazee na manabii wa kwanza kanisani. Tumezungumzia kusudi la Matendo ya Mitume na Luka, tukiandika katika katekesi na historia isiyo kamili ya kanisa lote kwa sababu inamlenga Petro katika sehemu ya kwanza na kisha Paulo katika sehemu ya pili, na hasa safari za kimisionari za mtume Paulo ambazo tutazipitia leo.

B. Maelezo na Maagizo katika Matendo [00:57-3:07]

Na kwa hivyo tunaingia katika kitabu cha Matendo, kama hati ya kihistoria, kama unavyoendelea kutoka kwa hati ya kihistoria kutoka zamani hadi sasa na unawezaje kufanya mabadiliko hayo ukiwa na kanuni kama: Usiue, Usiibe, Wala Usitamani. Maagizo hayo yanakuja na ni ya ulimwengu wote na hayo ni matukio ya kawaida kwa wanadamu wote, kwa wakati wote. Lakini katika hati ya kihistoria unayo, kama ilivyo katika Agano la Kale, una mambo kama Musa akivuka Bahari Nyekundu na maji yakigawanyika. Hilo lilitokea mara moja na Mungu alitenda kwa njia yenye nguvu sana lakini hatutarajii kuja kwenye maji na kuyagawanya kwa ajili yetu. Ilikuwa jambo la aina moja tu. Katika kitabu cha Matendo 1 inasema, "kaeni Yerusalemu hadi Roho Mtakatifu atakapowajilia." Hilo si la kwetu. Namaanisha hatupaswi kwenda sote -- laiti sote tungeweza kwenda Yerusalemu -- na kusubiri Yerusalemu hadi Roho Mtakatifu atakapotujia. Hilo lilifanyika hasa katika hilo, lilikuwa tukio la mara moja tu lililotokea mara moja katika historia na ambalo halikusudiwi kuwa la ulimwengu wote au la

kawaida katika historia. Na historia nyingi ni za maelezo badala ya za maagizo. " Vitu vinavyopaswa " na "vinavyopaswa" ni vya maagizo. Kwa hivyo una mambo ya maagizo kama, "usiue" au "ueneze injili kwa ulimwengu wote, ukiwabatiza kwa jina la Baba, Mwana na Roho Mtakatifu." Hilo ni jambo ambalo kanisa - hilo ndilo agizo kuu la kanisa - linapaswa kufanywa na kanisa. Kwa hivyo hilo ni jambo la kawaida, hilo ndilo sote tunapaswa au tunapaswa kufanya. Hilo ni agizo. Ihali, matukio ya maelezo yangekuwa mambo kama Yesu akitembea juu ya maji. Sitarajii kutembea juu ya maji, na hilo ni la maelezo zaidi, likielezea kilichotokea. Lakini kilichotokea katika historia kilikuwa kitu cha aina moja tu. Kilichotokea hapo na kisha hakikusudiwi kuwa cha ulimwengu wote.

Kwa hivyo katika kitabu cha Matendo, swali hili la nini ni kawaida, nini ni kanuni, nini kinapaswa au kinapaswa kufanywa na maagizo kwa sisi sote dhidi ya nini ni maelezo linajitokeza katika kitabu cha Matendo. Hasa mjadala tutakuwa nao leo kuhusu kunena kwa lugha. Tutaangalia Matendo 2 hivi sasa.

C. Makanisa ya Pentekoste na Tafsiri Mbalimbali [3:07-6:13]

Tulikuwa tumezungumza kidogo kuhusu kuweka hilo kwa msingi fulani. Uzoefu wangu wa kwanza na kuzungumza lugha miaka ya 1970 mara tu baada ya vita vya wenyewe kwa wenyewe na kwa hivyo leo ninachopenda kufanya ni kufanyia kazi, na hebu tuangalie kidogo tu. Tulikuwa na mjadala wa msingi wa baadhi ya mambo hapo. Ni kwa msingi gani ninahukumu kama kitu kinatoka kwa Mungu au la? Nilikuwa na watoto hawa wote katika chumba hiki na wote walikuwa wakifanya mambo. Nitajuaje kama kinatoka kwa Mungu au kama kinatoka kwao wenyewe au kama kinatoka kwa kitu kibaya? Nini kilikuwa kikiendelea hapo? Je, uzoefu huwa mwongozo bora wa kufanya uamuzi? Na kwa hivyo unasema, "Naam, nimepitia." Naam, una uzoefu wa kila aina; Sina uhakika kama uzoefu ndio mwongozo wetu bora. Biblia ndiyo mwamuzi pekee wa uzoefu wa kiroho na kwa hivyo Biblia ndiyo tunayojua kwamba maandiko yanazungumza kutoka kwa Mungu. Hatuutegemei uzoefu wetu binafsi kwa sababu uzoefu wetu

unaweza kutungwa kichwani mwetu. Ingawa Maandiko ni neno la Mungu na kwa hivyo tunaweka mambo msingi juu yake. Je, Matendo 2 ni ya kawaida kwa nyakati zote? Je, hivyo ndivyo inavyopaswa kuwa kwa Wakristo wote, wakati wote? Ni nini kilitokea katika Matendo 2? Hebu tuangalie kidogo tu.

Matendo 2 ni sura kuu kuhusu Pentekoste. Kwa kweli kuna makanisa mazima yanayoitwa makanisa ya Pentekoste na yamefanya kazi kubwa kwa ajili ya Kristo. Na una makanisa mengine, kwa mfano, makanisa zaidi ya aina ya Mennonite ambayo yatachukua Mahubiri ya Mlimani. Na hivyo makanisa tofauti yanazingatia sehemu tofauti za Biblia na hilo linakuwa lengo lao. Na hivyo, kama Kanisa la Mennonite, Mahubiri ya Mlimani, Mahubiri ya Mlimani, Mahubiri ya Mlimani. Kisha unajua mambo ambayo ni kinyume na Mahubiri ya Mlimani ambayo hutafsiri kila mara kwa mwanga wa Mahubiri ya Mlimani. Kwa hivyo mara nyingi huwa yanafuata amani sana. Ukiweka vifungu zaidi juu yake, havishughulikii vizuri sana. Jinsi kila kitu kinavyoonekana kupitia miwani ya Mahubiri ya Mlimani ukigeuza shavu lingine aina hiyo ya kitu.

Makanisa ya Kipentekoste yataasisitiza Matendo 2. Bila shaka, makanisa ya Reformed Presbyterian yataasisitiza Warumi 8, Warumi 9, kitabu cha Wagalatia, Waefeso 1 na baadhi ya vifungu vya Paulo ambapo vina nguvu sana kuhusu kuchaguliwa na kuchaguliwa. Kwa hivyo wataona Biblia nzima, basi, kupitia Warumi na Wagalatia. Kwa hivyo wanapokutana na kitabu kama Yakobo, basi wanamwona Yakobo kwa mwanga wa Wagalatia na Warumi na hawamruhusu Yakobo kujisimamia. Sasa, ninatambua sitaki kufanya maadui katika haya yote lakini ni aina tofauti za mbinu. Jumuiya ya Wakristo wa Kimasihi inaweza kuchukua Agano la Kale na kupanda ngazi ya Agano la Kale na wanaona mengi zaidi ya Yesu kwa upande wa yeye kuwa Myahudi kuliko makanisa mengi ya kawaida -- sipaswi kusema kawaida -- lakini makanisa mengine mengi tu hayangecheza Uyahudi wa Yesu kutoka Agano la Kale haswa. Kwa hivyo makanisa ya Kipentekoste yanasisitiza Matendo 2 na kinachoendelea hapa. Na sote tunafanya aina hiyo ya kitu kwa njia moja au nyingine.

D. Mukstadha wa Sikukuu ya Pasaka [6:13-9:32]

Hebu tuelezee tu. Kwa hivyo, ni wakati wa Pentekoste ambapo hili linatokea. Yesu alikufa wakati wa Pasaka na kisha akafufuka siku tatu baadaye. Kisha baada ya kufufuka kwake alijionyesha kwa watu kwa takriban siku 40 huko na kisha akapanda . Kwa hivyo una ufufuo, Kristo atakaporudi kutoka kwa wafu. Kisha anakutana na mitume, pamoja na wanawake wengine, na watu wawili wakisafiri njiani kuelekea Emau. Anajionyesha kwa watu 500 wote kwa wakati mmoja, na anajionyesha kwa watu 12, mitume kwa wakati mmoja. Pia baadaye anajionyesha kwa mtume Paulo njiani kuelekea Damasko. Kwa hivyo una watu 500 wakimwona Yesu, watu 12, kisha watu 2, katika miktadha mbalimbali, sio wote katika mazingira sawa. Mtu yuko njiani kuelekea Damasko, wawili huko Galilaya akivua samaki, na anaonekana huko. Kwa hivyo jiografia ni tofauti kabisa, kama vile utofauti wa watu wanaomwona Yesu. Yesu alifufuka kutoka kwa wafu. Hiyo ni historia; Tunachukulia kama msingi kwamba hilo lilitokea katika historia, si katika theolojia tu, bali lilitokea katika historia na limeshuhudiwa na watu 500, watu 12, watu 2, wanawake, n.k. mara nyingi. Kwa hivyo huyo ni Yesu aliyefufuka kutoka kwa wafu.

Kisha anajionyesha kwa siku 40 na kisha anapanda; hiyo inaitwa kupaa, wakati Yesu anarudi mbinguni kukaa mkono wa kuume wa baba. Kisha yapata siku kumi baada ya hapo una kile kinachoitwa Pentekoste. *Penta* inamaanisha 5, kama vile Pentagon ilivyo na umbo la pande tano. Pentekoste ni siku 50 baada ya Pasaka. Kwa hivyo kwa kawaida Pasaka ni wakati wa masika, hapo ndipo tunaposherehekea Pasaka yetu kwa sababu dhahiri, Yesu alikufa kabla tu ya Pasaka kisha akafufuka baada tu ya Pasaka. Kwa hivyo Pasaka na Pasaka ni aina ya uratibu kwetu. Kisha siku 50 baadaye una sikukuu ya Pentekoste na hizi ni - katika sikukuu za Kiyahudi wakati wa masika, katika mfumo wa sikukuu za Kiyahudi ziko katika masika na kwa kawaida huashiria mavuno ya ngano na shayiri wakati wa masika. Ni mwanzo wa mavuno, mwisho wa mavuno ya ngano

na shayiri wakati wa masika. Sikukuu zingine tatu ambazo Wayahudi husherehekea ziko katika vuli, na hizo husherehekea na zinahusiana na Sikukuu ya Vibanda, Siku ya Upatanisho, na Sikukuu ya Baragumu ziko katika vuli. Wanashirikiana na mavuno ya zabibu, mizeituni na tini. Hayo ndiyo mambo mengine ya mavuno wanayofanya. Matunda, zabibu, mizeituni na tini huvunwa wakati wa vuli, na sikukuu hizo zinahusiana na hilo.

Kwa hivyo tulichonacho ni kwamba kuna sikukuu tatu za hija ambazo watu wote huenda Yerusalemu kwa ajili yake. Pasaka ni moja wapo, Pentekoste ni nyingine; hizo mbili ni wakati wa masika. Sikukuu ya Vibanda au Sikukuu ya Vibanda au Sikukuu ya Sukkot kama wanavyoiita, kama inavyokubidi kuishi katika Sukkah, jengo dogo kama hema, kwa siku saba, hiyo ni wakati wa vuli. Wayahudi wote wanatakiwa kuja Yerusalemu kwa ajili ya sikukuu hizi tatu. Kwa hivyo wakati wa Pentekoste hapa kuna moja ya sikukuu hizo za hija ambapo Wayahudi kutoka kote ulimwenguni watahiji Yerusalemu kwa ajili ya sikukuu ya Pentekoste. Kwa hivyo kutakuwa na watu kutoka kote ulimwenguni, huko wakati huu.

E. Ishara Tatu za Roho katika Pentekoste [9:32-12:53]

Sasa, nini hasa kinatokea? Kwa kweli kuna ishara tatu zinazotokea katika sikukuu hii ya Pentekoste na kuna ishara tatu zinazotokea kwa uratibu na kunena kwa lugha. “Basi siku ya Pentekoste ilipofika, wote walikuwa pamoja mahali pamoja.” Ishara ya kwanza: “ghafla sauti kama upepo mkali ulitoka mbinguni, ukajaza nyumba yote waliyokuwa wameketi.” Kwa hivyo ishara ya kwanza ilikuwa kwamba kulikuwa na upepo huu mkuu unaoingia na kuijaza nyumba yote. Hiyo ndiyo ishara ya kwanza. Ishara ya pili: “wakaona kile kilichoonekana kama ndimi za moto zilizotengana na kutua juu ya kila mmoja wao.” Kwa hivyo sasa una mitume wenye ndimi hizi za moto juu yao, kwa hivyo upepo unavuma, moto unawafunika “nao wote wakajazwa Roho Mtakatifu, wakaanza kunena kwa lugha nyingine.” Sasa neno kwa Kigiriki kwa lugha ni *glossa* linatupa msingi wa kile

kinachoitwa “glossolalia.” Glossolalia ni kile wanachokiita kunena kwa lugha. Kuna udhihirisho mbalimbali wa hilo lakini glossolalia ni kunena kwa lugha. Kwa kweli glossolalia ni neno la Kiingereza, lakini linatokana na neno la Kigiriki la "lugha" au "lugha." Neno la Kigiriki la ulimi na neno la lugha ni neno moja. Kwa hivyo ulimi na lugha ni neno moja, *glossa hii* . Na hivyo inasema, "walisema kwa lugha nyingine, au kwa lugha nyingine, kama Roho alivyowawezesha. Sasa kulikuwa na Wayahudi waliokuwa wakimcha Mungu kutoka kila taifa chini ya mbingu, na ndipo waliposikia sauti hiyo umati wa watu ukakusanyika." Kwa hivyo unawapata mitume lakini sasa kuna umati, "walikusanyika pamoja kwa mshangao kwa sababu kila mmoja aliwasikia wakisema kwa lugha yake mwenyewe." Kwa hivyo kuna umati uliokusanyika, wanatoka kote ulimwenguni na kwa hivyo kuna lahaja zinazozungumzwa Uturuki na Ugiriki na sehemu mbalimbali. Wayahudi hawa wa Diaspora waliotawanyika wanakuja Yerusalemu na ghafla wanawasikia wakisema kwa lugha yao ya asili ambapo walikulia katika nchi hiyo ya kigeni. Kwa kweli inaorodhesha lugha, "wakashangaa sana wakauliza, 'Je, hawa wote wanaozungumza si Wagalilaya?'" Wagalilaya wangukuwa kama wanasema walikuwa watu wa nyuma. Wahindi hawa kutoka Hicksville, wanajuaje lugha yangu wakati hawajawahi kufika nje ya eneo la Galilaya la Yerusalemu huko Palestina? Wangewezaje kujua lugha yangu? “Imekuwaje basi kila mmoja wetu kuwasikia kwa lugha yake ya asili?” Tena, msisitizo ni kuwasikia kwa lugha yetu ya asili na wanaelewa kinachosemwa kwa sababu wanakisikia kwa lugha zao za asili. “Waparhi, Wamedi, Waelami, wakaaji wa Mesopotamia, Yudea, Kapadokia, Ponto, na Asia [Asia, hiyo ni jimbo la Uturuki, si Asia kama Uchina], Frigia, Pamfilia, Misri na sehemu za Libya, wageni kutoka Roma, Wayahudi na waongofu, kutoka Krete na Waarabu. Tunawasikia wakitangaza maajabu ya Mungu kwa lugha yetu wenyewe, [au, lugha yetu wenyewe]. Wakiwa wameshangaa na kuchanganyikiwa wakauliza hii ina maana gani? Baadhi yao walidhihaki na kusema, ‘Wamekunywa divai nyingi.’”

F. Mawazo ya Awali ya Umati na Kazi ya Kuunganisha ya Roho [12:53-15:10]

B: Kuchanganya FG; 12:53-20:39; Kazi ya Roho, Matendo 2

Sasa kwa nini mtu atoe maoni ya aina hiyo? Je, inawezekana kwamba mtu akiwa amekunywa divai nyingi sana, anarudi kwenye lugha yake ya asili? Kwa hivyo mtu anapokuwa amelewa, tuseme unatoka—tuseme unatoka Amerika, uko Ufaransa, na umekunywa kupita kiasi, na ukiwa Ufaransa unazungumza *Parlez kidogo. wewe Wafaransa* na unazungumza nao kwa Kifaransa lakini ghafla unapozungumza nao zaidi na zaidi, unalewa, unapolewa utarudi kwenye lugha yako ya asili, ambayo ni Kiingereza. Kwa hivyo watu walikuwa wakisema labda hawa jamaa wamelewa tu na wanazungumza tu kwa kasuku au wanarudi kwenye lugha yao ya asili na mambo kama hayo na hawazungumzi kwa Kigiriki au Kiaramu, ambayo ingekuwa lugha ya ulimwengu wote kwa Wayahudi wakati huo.

Kwa hivyo hii ni ishara tatu za Pentekoste za roho na kisha una ubatizo huu wa Roho Mtakatifu. Tunapaswa kutaja ubatizo huu wa Roho Mtakatifu unaowajia na hii ni - nataka kusoma ubatizo wa Roho Mtakatifu ni nini kwa sababu hii ni jambo muhimu sana. Hapa ndipo tunapopata marejeleo ya ubatizo wa Roho Mtakatifu ni zaidi ya 1 Wakorintho 12:13. Hii inaelezea ubatizo wa Roho Mtakatifu ni nini. 1 Wakorintho 12:13. Inasema hivi: "kwa maana sote tumebatizwa kwa Roho mmoja katika mwili mmoja." Ubatizo wa Roho Mtakatifu ni kazi ambayo Roho huwafunga Wayahudi na Mataifa katika mwili mmoja - iwe Wayahudi au Wayunani, watumwa au huru - sote tumepewa roho moja kunywa." Kwa hivyo ubatizo ni kazi ambayo Roho huwafunga Wayahudi na Mataifa pamoja, watumwa na huru. Paulo anasema katika Wagalatia 3:28, "hakuna mtu wa kiume na wa kike anayejua, sisi sote tu mmoja katika Kristo." Sote tumepewa Roho mmoja tunywe. Kwa hivyo huu ni ubatizo wa Roho Mtakatifu unaofanya kazi ya Roho ambayo inawaunganisha Wayahudi na Mataifa pamoja katika kanisa moja, jumuiya moja.

G. Tatizo Linalowezekana la Kuzungumza kwa Lugha [15:10-20:39]

Kwa hivyo, sasa nadhani kuna tatizo wakati mwingine, nadhani kwa sehemu ya kuzungumza kwa lugha ambayo nimekuwa nikiipitia ambapo mtu anayenena kwa lugha anaiona kama njia ya kufikia kiwango cha juu cha kiroho. Kama hujanena kwa lugha, unashuka ngazi kwa kiwango cha kiroho. Lazima uwe mwangalifu sana kuhusu hilo. Yuda, kwa njia, alifanya miujiza kwa jina la Kristo. Katika Mathayo 10, Yesu anawatuma wale kumi na wawili. Yuda ni mmoja wao na wanaenda kutoka mji hadi mji kama wahubiri wanaofanya miujiza. Yuda alikuwa mmoja wao. Kwa hivyo mtu anayefanya muujiza wa ishara kwa jina la Kristo haimaanishi kwamba mtu huyu ni mzuri kabisa kwa sababu Yuda, ni wazi, alimsaliti Kristo. Kwa hivyo lazima uwe mwangalifu na mtu, ikiwa wanasema wananena kwa lugha basi ghafla anakuwa jitu la kiroho mara moja. Kwa hivyo una mtu ambaye amemjua Kristo kwa maisha yake yote na alitembea na Kristo na kumjua Kristo na kadhalika, na mtu huyu, sasa, ambaye amemjua Kristo kwa wiki tatu, hunena kwa lugha na ghafla anakuwa jitu la kiroho zaidi kuliko mtu huyu ambaye amemjua na kutembea na Kristo kwa miaka hamsini. Kwa hivyo lazima uwe mwangalifu kuhusu jambo hili la kiroho la papo hapo, hakuna ishara yoyote inayoashiria hali yangu ya kiroho. Lazima uwe mwangalifu sana hilo ni hatari sana kwa sababu linachofanya ni badala ya Roho kutuunganisha pamoja kuwa kitu kimoja—una mambo kama mmoja wa wanafunzi wangu muhula huu alivyoniambia kuhusu kanisa hili la umoja ambapo, kanisa hili la umoja linasema lazima unene kwa lugha au wewe si Mkristo. Lazima unene kwa lugha au wewe si Mkristo. Hilo ni tatizo.

Unaona baadhi ya watakatifu wakubwa ambao tunajua hawajawahi kusema kwa lugha kwa hivyo hilo linakuwa tatizo halisi, la kweli. Acha niorodheshe baadhi ya watu hao. Sina uhakika kama tutarudi kwenye hili kwenye maelezo au la lakini linavutia sana. Hakuna kumbukumbu ya Martin Luther kusema kwa lugha. Martin Luther, mrekebishaji mkuu, Mprotestanti mkuu, harakati nzima hapo; Charles Spurgeon mmoja wa wahubiri wakubwa wa Kibaptisti wa wakati

wote hajawahi kusema kwa lugha, John Wesley, kwa kadiri tunavyojua, hajawahi kusema kwa lugha; Billy Graham kwa kadiri tunavyojua, Billy Graham mwinjilisti mkubwa wa karne ya ishirini hajawahi kusema kwa lugha. Kwa njia, je, imewahi kurekodi Yesu akisema kwa lugha? Hajawahi kurekodi Yesu akizungumza kwa lugha. Naam, unasema, Paulo anasema, "Ninanena kwa lugha zaidi ya wote." Naam, kuna uwezekano mkubwa kwamba Paulo alijua lugha nyingi zaidi kwa sababu alikuwa akisafiri na alikaa kwa miaka mitatu Efeso na miaka miwili Korintho, ambapo angepata lahaja kutoka kila mahali. Kwa hivyo lazima uwe mwangalifu na hilo; Baadhi ya watakatifu wakubwa tunaowajua hawajawahi kusema kwa lugha. Kwa hivyo kuwa mwangalifu na hilo.

Kusudi la lugha na shtaka la ulevi kama tulivyosema watu watabadilisha lugha ikiwa watazungumza lugha mbili wanapolewa. Petro anasema, "hawa watu hawajalewa kama mnavyodhani kwa sababu ni saa tatu asubuhi pekee," Ni mapema sana kwa hilo. Kwa hivyo Petro anakataa shtaka hilo. Nadhani pia moja ya sababu za hili ni kwamba tunapaswa kutambua kwamba hakuna Agano Jipya bado. Kitabu cha Matendo ya Mitume wakati wa Pentekoste, tunazungumzia Yesu akifa mnamo 32, 33 BK, hakuna Agano Jipya. Mathayo, Marko, Luka, Yohana, hakuna hata moja ya vitabu hivyo vilivyoandikwa bado. Kitabu cha Matendo ya Mitume hakingeandikwa hadi angalau 60 BK, katikati ya miaka ya 60, 64, 65 au kitu kama hicho. Nyaraka zote za Paulo zitaandikwa angalau miaka 10, 15 mapema ambapo Paulo ataanza kuandika. Kwa hivyo hakuna Agano Jipya. Kazi ya Roho katika mawasiliano haya ya Mungu, ufunuo huu wa Mungu huja kupitia Roho kwa sababu hakuna Agano Jipya kwa wakati huu, na hilo, nadhani, linachangia hili kama sehemu yake.

Lakini kuwa mwangalifu na wazo la aina ya pili la baraka. "Nina Kristo; mimi ni Mkristo. Lakini sina yote." Kwa hivyo kuna kiwango cha pili cha kiroho na unaponena kwa lugha unaruka moja kwa moja hadi kiwango hicho cha pili cha kiroho. Unapomkubali Kristo unakubali roho ya Kristo. Kuwa mwangalifu kuhusu aina hiyo ya kitu, wazo hili la kiroho la papo hapo nadhani ni hatari sana.

Linaendana vizuri sana na utamaduni wetu, kwa sababu sisi ni utamaduni wa microwave tunataka mambo sasa. Tunataka kukomaa sasa, hatutaki kusubiri katika ukomavu wetu na umri wetu katika hekima - tunaitaka mara moja. Tunataka ishara za nje ambazo zitathibitisha hadhi yetu na ninachosema ni kwamba Yuda alikuwa na ishara nyingi za kuthibitisha pia. Kwa hivyo hatufundishwi popote katika Maandiko kutafuta karama ya lugha, haifundishwi hivyo na haya hapa maoni haya kuhusu Kristo, Wesley, Spurgeon, na Luther na naamini Augustine, Mtakatifu Augustine unaweza kuwaweka katika kundi hilo pia kati ya wote ambao hawakuwahi kunena kwa lugha. Hawa ni watu muhimu sana, sidhani kama unataka kuwapuuza kama vibaraka wa kiroho kwa sababu hawakuwahi kunena kwa lugha, kwa hivyo kuwa mwangalifu na hoja hiyo. Kusudi la kunena kwa lugha katika Matendo 2 lilikuwa ni kuwasilisha kwamba Kristo alikuwa amefufuka na Roho alikuwa ameshuka na kwamba Roho alikuwa juu ya watu hawa kimsingi .

H. Roho Akishuka Juu ya Wasamaria [20:39-27:39]

C: Changanya HI; 20:39-30:17; Lugha nje ya Matendo 2 katika Matendo

Kwa hivyo, makundi mengine ninachotaka kufanya baadaye ni kusema siku ya Pentekoste roho huwajia Wayahudi waliokusanyika kutoka ulimwenguni kote na Roho huwajia nao hunena kwa lugha kama ishara kwa watu wengine kwamba kweli Roho amewajia, kwamba Kristo amefufuka na roho amewajia na Kristo amepaa. Lakini hebu tuangalie sehemu zingine ambapo jambo hilo hilo hutokea. Tutaona kitu cha kuvutia hapa kutoka kwa baadhi ya watu kupitia kitabu cha Matendo.

Kwa hivyo ukiruka chini na tuanze kifungu chetu kinachofuata hapa, sura ya 8 mstari wa 17 na acha nifanye kazi na baadhi ya mambo haya katika sura ya 8 mstari wa 17. Petro na Yohana wanaenda kwa Wasamaria. Sasa unakumbuka tofauti kati ya Wayahudi na Wasamaria na uadui wote kati ya tamaduni hizo mbili

na matukio hayo mawili ya kidini. Kumbuka hata Yesu na mwanamke kisimani unayemjua, "tunamwabudu Mungu katika mlima huu, mnamwabudu Mungu huko Yerusalemu." na Yesu analazimika kuingiliana na mwanamke huyu ambaye ni Msamaria ambaye ni Msamaria ambaye anamchukia Yesu kuhusu njia ya Kiyahudi ya kufanya mambo. Kwa hivyo kile tulicho nacho katika sura ya 8 mstari wa 17 wa kitabu cha Matendo, kinasema, "Ndipo Petro na Yohana wakaweka mikono yao juu yao nao wakampokea Roho Mtakatifu," na kupata hii, "Petro na Yohana wakaweka mikono yao juu yao," Petro na Yohana ni viongozi wawakilishi wa kanisa. Angalia Petro na Yohana wakishirikiana pamoja watu hao wawili wanaonekana kusafiri sana pamoja na wanaonekana kuwa marafiki na wavuvi pamoja kwenye Bahari ya Galilaya. Yesu aliwaita Petro na Yohana mwana wa Zebedayo na wote wawili walikuwa wavuvi huko. Kwa hivyo walikuwa na mambo mengi yanayofanana, na walisafiri sana pamoja. Petro, Yakobo, na Yohana walikuwa watatu wa karibu ambao Yesu aliruhusu hadi kugeuka sura, hadi msichana aliyekufa, sehemu maalum huko Gethsemane. Yakobo anakufa mapema; Petro na Yohana wanashirikiana pamoja. Kwa hivyo tunaona hapa, Petro na Yohana wanaweka mikono juu ya Wasamaria na Roho anawashukia ; wanampokea Roho Mtakatifu. Sasa, haisemi katika Matendo 8 kwamba walinena kwa lugha lakini ninachopendekeza ni kwamba walinena kwa lugha kwa sababu unachotaka kuwa nacho ni kitu kile kile kilichotokea siku ya Pentekoste, jinsi Wayahudi walivyofanya. Kwa hivyo Wayahudi hawangeweza kusema, "Naam, tulimpokea Roho na tukasikia kunena kwa lugha. Lakini Wasamaria, walimpokea Roho Mtakatifu tu na hawakunena kwa lugha, kwa hivyo sio wazuri kama sisi." Basi unapaswa kuwa na mvutano huu utokee. Kwa hivyo ninachopendekeza ni kwamba, haituambii kwamba walinena kwa lugha, lakini nadhani ni kitu ambacho tunaweza kudhani kwamba walimpokea Roho Mtakatifu na walionyesha karama zile zile ambazo Wayahudi walifanya, hivyo ni hata Steven. Na hivyo Wasamaria sasa - na unaweza kuona kinachoendelea. Wayahudi wameunganishwa na kanisa. Sasa Wasamaria, katika Matendo 8:17, walimpokea

Roho Mtakatifu. Roho anajenga kanisa lake. Wayahudi kwanza na kisha Wasamaria katika Matendo 8:17.

Kifungu kinachofuata kinachotaja roho inayokuja juu ya kundi hilo, kiko katika Matendo 10:44 pamoja na Kornelio. Kumbuka kwamba Kornelio alikuwa mmoja wa Mataifa wa kwanza kumkubali Kristo. Na sasa una Mmataifa anayemkubali Kristo. Swali lilikuwa katika kitabu cha Wagalatia na kwingineko: je, Mataifa walipaswa kuwa Wayahudi kwanza, ili wawe Wakristo? Unaona Wayahudi walitoka Uyahudi hadi Ukristo. Sasa je, Mataifa walipaswa kuwa Wayahudi kwanza, yaani, je, walipaswa kutahiriwa, na kisha kuwa Wakristo? Katika kitabu cha Wagalatia, na kwa kweli kama tutakavyoangalia baada ya dakika moja, Baraza la Yerusalemu mnamo 50 BK lilisema, "Hapana, hapana, Mataifa hawalazimiki kutahiriwa. Mataifa wanaweza kuwa Wakristo bila kuwa Wayahudi kwanza." Huo ulikuwa hatua kubwa muhimu. Kornelio alikuwa mfano ambao Mungu alimtumia Kornelio na kimsingi alimpa Petro maono ya chakula kikishuka. Petro anasema, "Hei, sijawahi kula chochote kisicho cha kosher. Kila kitu ambacho nimekula kimekuwa na "K" kwenye kopo. Ni kosher na sijawahi kula chochote kisicho cha kosher." Na Mungu anasema, "Msiite najisi kile nilichokiita safi." Hii inatoa ujumbe kwamba vyakula vilikuwa safi sasa, na kwamba Mataifa walipaswa kukubaliwa. Kwa hivyo kuna maono ya Kornelio na Petro. Hebu tuangalie Matendo 10:44, na hivi ndivyo inavyosema : "Petro alipokuwa bado akisema maneno haya, Roho Mtakatifu akawashukia wote waliosikia ujumbe huo. Waumini waliotahiriwa (hao wangukuwa Wayahudi) waliokuja na Petro walishangaa kwamba kipawa cha Roho Mtakatifu kilikuwa kimemiminwa, hata juu ya Mataifa." Je, unaweza kusikia Roho amemiminwa juu yetu, lakini hata wale Mataifa wachafu, Mataifa wasiotahiriwa sasa wamempokea Roho Mtakatifu? Na walijua je, walijua je kwamba walimpokea Roho Mtakatifu? "Waliwasikia wakisema kwa lugha na kumsifu Mungu." Kisha wakabatizwa kwa maji baada ya hapo. Matendo 10:47 ubatizo wa maji ukafuata, lakini walibatizwa kwa Roho. Ni ishara gani ya kwamba walikuwa wamebatizwa kwa Roho?

Pendekezo langu ni kwamba Mataifa labda walikuwa wakisema kwa lugha. Kila mtu aliwasikia kwa lugha yake mwenyewe, hiyo ingekuwa lugha gani? Kama ninyi ni Wayahudi na hawa watu ni Mataifa, walizungumza Kigiriki, nanyi mkazungumza Kigiriki. Ghafla Mataifa huenda wameingia Kiaramu fasaha, au Kiebrania, labda Kiaramu. Kisha Wayahudi wanasema “Loo, hawa watu, hawajui Kiaramu kwa sababu wanapenda zaidi Kilatini na Kigiriki na hawajui Kiaramu.” Ghafla, wanazungumza Kiaramu fasaha na wanamsifu Mungu. Na kisha wanahitimisha, “hii inatoka kwa Mungu.” Kwa maneno mengine, hoja iko katika Matendo 10:44, kwamba Wayahudi walimpokea Roho Mtakatifu, walinena kwa lugha kama ishara. Wasamaria walimpokea Roho Mtakatifu, wamepandikizwa. Sasa Mataifa, hata Mataifa sasa wamepandikizwa kanisani na ni ishara gani kwamba walimpokea Roho kama sisi? Walinena kwa lugha. Na kwa hivyo tunajua kwamba jinsi tulivyonena kwa lugha, walinena kwa lugha Roho alipowajia. Kwa hivyo sasa unaelewa kanisa likiwa nini? Sasa inaundwa na Wayahudi, Wasamaria, na hata Mataifa wasiotahiriwa.

I. Kuwaongeza Wanafunzi wa Yohana Mbatizaji kwenye Kanisa [27:39-30:17]

Sasa katika kanisa, Matendo 10 na hata hivyo, kuna kundi moja bado, ambalo halijajumuishwa hapa bado. Na inavutia sana. Katika Matendo 19, kuna kundi lingine. Matendo 19 ni Paulo katika Safari ya Tatu ya Umishonari. Katika Safari ya Tatu ya Umishonari, Paulo anatumia miaka mitatu Efeso, kwa hivyo ni rahisi kukumbuka: Safari ya Tatu ya Umishonari, miaka mitatu Efeso. Kwa hivyo Paulo katika 3MJ, anarudi nyuma, na anakaa Efeso, anafundisha shule ya Tirano . Kwa hivyo anafundisha hapo kwa miaka mitatu. Alipofika hapo kwa mara ya kwanza anakutana na watu hawa. Katika Matendo 19:2 inasema, "Akawauliza, 'Je, mlipokea Roho Mtakatifu mlipoamini?' Na akawauliza watu hawa, "Sawa, ninyi ni waumini. Je, mlipokea Roho Mtakatifu mlipoamini?" Wakajibu, "Hapana, hatujasikia hata kwamba kuna Roho Mtakatifu." Paulo anasema, "Sawa, basi,

mibatizwa katika nani?" Wanajibu, "Tumebatizwa katika Ubatizo wa Yohana." Kwa hivyo watu hawa huko Efeso inaonekana walimjua Yohana Mbatizaji na wamebatizwa na Yohana Mbatizaji, labda katika Mto Yordani. Walikuwa wamekuja Israeli, wakakutana na Yohana Mbatizaji, wakaongoka chini ya Yohana Mbatizaji, lakini hawakujua kuhusu Yesu. Walirudi nyuma. Unajua haikuwa kama - hawakuweza kuingia kwenye Mtandao na ku-Google Yesu na kusema, "Ee Yesu, Masihi tunayemwamini. Alisulubiwa tu." Hawakujua hilo. Mawasiliano ya wakati huo hayakuwa kama Intaneti, ufikiaji wa papo hapo kote ulimwenguni. Kwa hivyo walirudi nyuma. Walimjua Yohana Mbatizaji. Waliamini, walitubu dhambi zao kama Yohana alivyohitaji, na wakabatizwa. Walirudi nyuma, hawakujua kuhusu Yesu. Kwa hivyo Paulo kisha akawatangazia, Yesu, walimpokea Roho Mtakatifu. Kisha Paulo akawawekea mikono. Unakumbuka Petro na Yohana wakiwawekea mikono Wasamaria? Paulo akawawekea mikono na Roho Mtakatifu akawashukia na ishara gani ilikuwa kwamba walikuwa wamempokea Roho Mtakatifu? Walinena kwa lugha. Tena, nadhani labda watu wa Kigiriki na Kirumi labda wakizungumza kisha lugha fulani Paulo alijua Kiaramu, au Kiebrania au kitu kama hicho. Kisha anatambua ni kitu kile kile. Roho Mtakatifu huwashukia na wananena kwa lugha. Hawa walikuwa baadhi ya waumini wa Yohana Mbatizaji waliobaki ambao hawakujua kuhusu Yesu. Walikuwa waumini lakini hawakujua tu, unajua Kristo alikufa na kufufuka tena, hawakuwa wamesikia tu.

J. The Sitz mimi Lebeni katika Jiji la Korintho [30:17-31:00]

D: Kuchanganya JO; 30:17-52:22; Lugha katika Wakorintho

Kwa hivyo sasa una Wayahudi kanisani, Wasamaria waliongeza, Mataifa waliongeza, na sasa katika Matendo 19 unapata baadhi ya wanafunzi wa zamani wa Yohana Mbatizaji waliongezwa. Wanapongezwa walimpokea Roho Mtakatifu na wananena kwa lugha. Ilikuwa lugha za kigeni ambazo wanaweza kuelewa ili Matendo 2 iwe mfano wa kitabu chote cha Matendo. Kwa maneno mengine, watu hawa wote wanafanya kitu kile kile. Kama ingekuwa tofauti basi

Luka angelazimika kusema, “Naam, walifanya lugha lakini haikuwa lugha zile zile kama sisi. Sasa zote zilikuwa kitu kile kile, na katika Matendo 2 inaorodhesha lugha na kwa hivyo “walipokea Roho kama sisi”—aina ya wazo. Kwa hivyo kitabu cha Matendo basi ni lugha za kigeni wanazozungumza.

K. Kunena kwa Lugha katika 1 Wakorintho [31:00-36:56]

Watu husema, “Vipi kuhusu kitabu cha Wakorintho, kwa sababu Wakorintho wanaonekana kuelezea aina tofauti ya lugha.” Na hii ni kutoka 1 Wakorintho 14 na kwa hivyo inaelezea *sitz mimi leben* [hali maishani] mara nyingi wanatheolojia wanapotaka kusema jambo fulani hulisema kwa Kijerumani na kwa namna fulani huongeza uzito wake, uzito wake, lakini *sitz mimi leben* inamaanisha "hali maishani." Waliita *sitz mimi* Lakini baadhi yenu ambao mmesoma Agano la Kale na mkagundua kwamba Zaburi nyingi, aina tofauti za Zaburi zinatoka katika *sitz tofauti . mimi leben* na hivyo katika kitabu cha Zaburi una kila aina ya Zaburi inayotoka katika hali tofauti maishani. Hali ilikuwaje maishani huko Korintho? Korintho ilikuwaje wakati huu? Tutazungumzia kuhusu hatua hii tunapozungumzia kitabu cha Wakorintho, lakini Korintho ulikuwa mji wa mabaharia. Kimsingi ulikuwa na mabaharia kutoka kote ulimwenguni na hawakutaka kusafiri kuzunguka Peloponnese katika Ugiriki ya chini. Ungeweza kukata maili mia mbili kwa kupita tu zaidi ya maili saba ya ardhi. Leo wana mfereji unaopitia hapo unaoitwa Mfereji wa Korintho. Walijenga tu mfereji unaopitia hapo. Lakini ni kupitia mwamba mgumu na ilikuwa vigumu kufanya hivyo. Lakini katika siku hizo, kwa kweli walivuta tu boti. Na kama zingekuwa boti ndogo na kuzivuta tu juu ya vitu hivi vya barabarani na kuzitupa upande wa pili. Kisha zingenda Uturuki. Kwa hivyo, vitu vyako vyovyote vinavyotoka Roma vingezunguka na kuingia kwenye Ghuba ya Korintho na kisha kusafirishwa. Kwa mashua kubwa zaidi, wangukuwa na watumwa wa kuhamisha mizigo kutoka mashua moja upande mmoja, wakisafiri maili saba, lakini ingewaokoa kusafiri kote Peloponnese. Wangeweza kupunguza hilo, na kwa hivyo hii ni njia nzuri ya

kuokoa muda. Lakini matokeo yake, Korintho ilikuwa jiji la mabaharia. Kwa kweli lilikuwa na wanajeshi wengi wa Kirumi pia. Na unaweza kuona ilikuwa na watu kutoka kote ulimwenguni.

Watu kutoka kote ulimwenguni walienda huko na kwa hivyo hivi ndivyo Paulo anavyosema. Hii ni 1 Wakorintho 14:2 Paulo anasema, "Kwa maana yeyote anenaye kwa lugha, hasemi na wanadamu bali na Mungu." Kwa hivyo kutokana na hili, watu wanaelewa kwamba lugha za 1 Wakorintho 14 zilikuwa aina tofauti ya lugha. Hiyo ni, ilikuwa lugha ya maombi. Ilhali, katika kitabu cha Matendo, watu walielewa kile kilichokuwa kikisemwa kwa sababu waliwasikia wakisema kwa lugha yao wenyewe. Vifungu vinne: Matendo 2, 8, 10, na 19; vyote vinarejelea lugha ambazo watu walielewa.

Lakini katika 1 Wakorintho 14 Paulo anaonekana kuzungumzia jambo tofauti. Kwa maana yeyote anenaye kwa lugha hasemi na watu, bali na Mungu. Hakika hakuna anayemelewa, husema mafumbo kwa roho yake. "Lakini kila mtu atabiriye," sasa kuna tofauti. Paulo anasema, mtu husema kwa lugha; "hakuna anayeelewa anachosema. Husema mafumbo kwa Roho lakini hakuna mtu anayeweza kuyaelewa. Lakini kila mtu atabiriye husema na watu kwa ajili ya kuimarisha, kutia moyo, na kuwafariji. Yeye anenaye kwa lugha, hujjenga mwenyewe, lakini yeye atabiriye (anayehubiri) yeye ahubiriye au yeye atabiriye hujenga kanisa." Kwa hivyo Paulo anafanya tofauti hapa kati ya mtu anayeomba kwa lugha na hakuna anayeelewa dhidi ya mtu anayehubiri ambaye kwa kweli anafaidi kanisa zima kwa sababu kanisa linaweza kuelewa kile mtu huyo anasema.

Sasa je, hizi ndizo lugha zile zile zilizo katika vitabu vya Matendo? Na ninachotaka kukushauri ni kwamba lugha katika Matendo na 1 Wakorintho 14 ni tofauti kidogo. Acha nisome Sura ya 14:14. Inasema, "Maana nikiomba kwa lugha," huyu ni Paulo tena, "nikiomba kwa lugha roho yangu huomba lakini akili yangu haina matunda. Basi nifanye nini? Kwa hivyo naomba kwa akili zangu." Na kisha Paulo katika 1 Wakorintho 14:19 anasema "Namshukuru Mungu kwamba nanena kwa lugha zaidi ya ninyi nyote, lakini kanisani ningependa kusema

maneno matano yenye kueleweka ili kuwafundisha wengine kuliko maneno elfu kumi kwa lugha.” Kwa hivyo Paulo anasema, “mnataka kufanya jambo la lugha, naweza kunena kwa lugha zaidi ya ninyi nyote lakini hakuna atakayeelewa ninachosema. Ningependa kusema maneno matano yenye kueleweka kuliko kusema maneno elfu kumi ambayo hakuna mtu anayeelewa. Hilo ndilo ninalosema. Nataka kujenga kanisa, ndio hoja, sio kujijenga tu.” Kwa hivyo, ninachopendekeza hapa kisha acha nieleze tu.

Tulizungumzia kuhusu unabii na lugha, na unabii wa Paulo unaotofautisha au kuhubiri kwa lugha. Ninachotaka kufanya kwa sasa ni kukupa tu hali ya kile ninachofikiri kilikuwa kikiendelea. Nadhani lugha katika Wakorintho ni tofauti. Nadhani haihusiani na wakati Roho anapowajia na kunena kwa lugha. Hapana, anasema, ni bora kutabiri au kuhubiri kuliko kumwomba Mungu kwa lugha hii, kwa sababu unaomba kwa Mungu kwa lugha hii na hakuna anayekuelewa. Swali: katika Matendo 2, je, watu walimwelewa katika lugha yao ya asili? Kwa hivyo ninachopendekeza ni tofauti.

L. Kubadili hadi Lugha Yako ya Asili [36:56-39:35]

Sasa, haya ndiyo ninayopendekeza yanatokea. Nitakuchukua kama mfano katika maisha yangu. Niliishi Yerusalemu kwa mwaka mmoja na mke wangu na marafiki zangu, Perry na Elaine Phillips, na tulipoenda Kanisani chini ya Kanisa hili la Barakah chini ya Bethlehemu. Lilikuwa kanisa la Kiarabu na kwa hivyo tunajifunza kuimba kwa mfano “*sw Tahabibi*” na tulijifunza kuimba baadhi ya “Yesu ni rafiki yangu” kwa Kiarabu. Sikuwa fasaha katika Kiarabu lakini nilijua jinsi ya kuiga, unajua, “Mah ha shalami” na nahau kama hizo. Nilijua jinsi ya kusema mambo muhimu kama “asante” kwa Kiarabu. Ilikuwa kanisa la Kiarabu. Sasa, tuseme basi kwamba nilichukua Kiarabu, na ninamwomba Mungu kwa Kiarabu, lakini Kiarabu si lugha yangu ya asili, na kwa hivyo naweza kuiga mambo fulani na ninaelewa ninachosema lakini tuseme sala inakuwa kali sana. Kwa hivyo, ninaomba kwa Kiarabu, lakini swali: ninapoomba kwa Kiarabu, je, ni

lazima nifikirie kila neno ninalosema? Kwa sababu sifasaha katika Kiarabu na kwa hivyo lazima nifikirie kila kitu mara mbili. Siwezi kuomba kwa ufasaha kwa hivyo lazima nifikirie. Lakini nini kitatokea ikiwa, ghafla, nitaacha kufikiria kila neno kwa Kiarabu na nianze tu kumwomba Mungu? Je, inawezekana sana kwamba ningebadilisha kutoka Kiarabu hadi Kiingereza na Ninaanza kumwomba Mungu kwa Kiingereza? Ndiyo. Kwa sababu Kiingereza ni lugha yangu ya asili, ninapoanza kufikiria kumwomba Mungu, ningeomba kwa Kiingereza. Kisha ningeweza kusema kwa ufasaha na ningeweza kujieleza, ilhali, ninapoomba kwa Kiarabu, huwa na wasiwasi na nikapata kufikiria ninachosema.

Kwa hivyo ninachopendekeza ni kwamba kuna uwezekano mkubwa kwamba hawa jamaa walikuwa mabaharia kutoka kote ulimwenguni. Ni wanajeshi wa Kirumi, na wengine kutoka kote ulimwenguni na kitakachotokea ni kwamba wangeomba. Na wangeomba kwa Kigiriki kwa sababu kila mtu alijua Kigiriki. Lakini walipoanza kuomba, na wakaanza kumwomba Mungu kweli, wangerejea kwenye lugha yao ya asili. Kisha waliporejea kwenye lugha yao ya asili, hakuna mtu ndani ya chumba aliyelewa walichokuwa wakisema. Na kwa hivyo Paulo anasema, "Haya, msi-- ningependelea kusema maneno matano yanayoeleweka kuliko maneno elfu kumi ambayo hakuna mtu anayelewa. Ni bora kuhubiri ambapo kila mtu anaweza kuelewa unachosema kisha kuomba kwa lugha, kwa sababu unaporudi kwenye lugha yako ya asili, na unapoanza kuomba kwa lugha yako ya asili, ndio unaomba kwa Mungu sawa, lakini hakuna mtu anayelewa unachofanya na kwa hivyo haijengi au kujenga kanisa." Kwa hivyo nadhani hiyo ndiyo inayoendelea huko Korintho, ndio, ni lugha ya maombi. Lakini Paulo anasema lugha nzima ya maombi haiwafaidi watu na nadhani wanaomba katika lugha yao ya asili na wanaporejea kwenye lugha hiyo, hakuna anayelewa.

M. Miongozo Mitatu ya Kuzungumza kwa Lugha [39:35-42:06]

Na kwa njia, inavutia hapa. Kuna miongozo mitatu iliyotolewa na nadhani unaposoma katika 1 Wakorintho 14:28. Acha nisome tu hili. Hizi ni miongozo

iliyotolewa na Paulo katika Maandiko. Kama utanena kwa lugha hivi, hapa kuna miongozo mitatu ambayo unapaswa kufuata. Ninachokuuliza ni - na nimekuwa katika hali nyingi ambapo watu wamekuwa wakinena kwa lugha, swali langu ni, je, walifuata miongozo hii mitatu? Hizi ni miongozo mitatu iliyowekwa na mtume Paulo. Je, walifuata miongozo hii? Mtu yeyote akinena kwa lugha, wawili au, angalau watatu wanapaswa kusema.” Nimekuwa katika vikundi ambapo hakuna wawili au watatu, lakini kuna watu wengi sana wanaonena kwa lugha. Paulo anasema, mtu akinena kwa lugha, wawili au wasiozidi watatu wanapaswa kunena. Kwa hivyo sheria ya kwanza ni: wawili au wasiozidi watatu. Una mkutano, mkutano wa kanisa, wawili au wasiozidi watatu wanapaswa kunena kwa lugha. Mmoja kwa wakati ni sheria ya pili - wawili au wasiozidi watatu, mmoja kwa wakati. Ni mara ngapi nimekuwa katika ibada ambapo kimsingi ulikuwa na watu kadhaa, zaidi ya kadhaa, wakinena kwa lugha, wote kwa wakati mmoja. Paulo anasema hapana, wawili au wasiozidi watatu, na wanapaswa kuwa mmoja kwa wakati mmoja.

Sifa ya tatu ni kwamba , Paulo anasema mtu lazima atafsiri. Kwa maneno mengine, mtu anaongea kwa lugha, anamwomba Mungu, hakuna anayeelewa anachosema. Mtu lazima atafsiri hilo. Na tena, nimekuwa katika makundi mengi ambapo wanazungumza kwa lugha na hakuna anayetafsiri chochote. Hakuna anayetafsiri, na kwa hivyo hizo ni miongozo mitatu na kwa njia, miongozo hiyo mitatu inatoka katika Maandiko: miwili au isiyozidi mitatu; mmoja kwa wakati mmoja; na mtu lazima atafsiri kwa ajili ya ujenzi wa kanisa. Kwa hivyo nadhani ni muhimu kuuliza basi, kwa hivyo hii ni 1 Wakorintho 14: moja kwa wakati mmoja; mbili au isiyozidi tatu; na kisha lazima kuwe na tafsiri. Mtu lazima aeleze kanisa kile ulichosema katika maombi.

Lugha ya Mungu [42:06-47:47]

Sasa kwangu mimi, hii ni hoja isiyoeleweka zaidi, lakini kwangu mimi ni hoja yenye nguvu. Lazima uulize, matumizi ya lugha ya Mungu ni yapi? Baadhi

yenu mliniita kwa Agano la Kale na Agano Jipya, na moja ya kanuni kubwa kwangu, haswa maishani mwangu, na haswa moja ya wito wangu maishani, na kwa kweli ninachofanya sasa hivi na video hii ya kidijitali mtandaoni, ni kwamba Mungu huzungumza lugha moja kila wakati, Mungu huzungumza lugha moja kila wakati. Sasa ikiwa umeniita kwa Agano la Kale, unajua lugha hiyo ni Kiebrania kwa sababu jina la Adamu lilikuwa "Adamu." Adamu linamaanisha "mtu," au "vumbi." Unasema jina lake lilikuwa "Vumbi." Lakini jina la Adamu lilikuwa jina la Kiebrania. Kwa hivyo ikiwa jina la Adamu lilikuwa jina la Kiebrania, Mungu alimwita, basi Kiebrania lazima iwe lugha ya mbinguni, na Mungu huzungumza Kiebrania. Naam, Mungu huzungumza Kiebrania, Agano la Kale linasema “ Bwana asema hivi, *col amar YHWH* na hivyo Mungu huzungumza kwa Kiebrania na manabii katika Agano la Kale. Kwa hivyo Kiebrania ni lugha ya Mungu, lakini unajua shida ni nini? Je, jina la Adamu lilikuwa Adamu kweli? Na kama tulivyoelezea katika Agano la Kale, hapana, Kiebrania hakikuwepo wakati huo. Kiebrania ni lahaja ya nchi ya Kanaani. Ni lahaja ya Kikanaani iliyoanzishwa yapata 1800 KK. Tunajua maendeleo ya Kikanaani hayarudi nyuma kama lugha zingine zote kama vile Kisumeria, na zingine ambazo ni za zamani zaidi. Kikanaani kilianzishwa yapata 2000-1800 KK. Hiyo ni Kiebrania. Kiebrania ni lahaja ya Kikanaani. Kiebrania ni lahaja ya Kanaani tu wakati Ibrahimu alipohamia nchi ya Kanaani alianza kuzungumza lugha ya Kikanaani na hiyo ndiyo lugha iliyokuja kama Kiebrania. Sawa, kwa hivyo nasema ni Mungu, kwa nini Mungu alizungumza Kiebrania na Ibrahimu na wengine? Kwa sababu ilikuwa lugha yao, na Mungu huzungumza lugha moja.

Kwa hivyo sasa nini kinatokea Wayahudi walipokwenda Babeli, walichukuliwa, Hekalu likaharibiwa, mnamo 586 KK, na Nebukadreza akawachukua Danieli, Shadraka, Meshaki, na Abednego. Ezekieli, Sedekia, na kuwapeleka Babeli ? Walikuwa Babeli kwa miaka sabini hivi, na kilichotokea wakati huo ni kwamba walichukua Kiaramu. Kiaramu ndiyo lugha iliyotumika wakati huo karibu 586 KK, na walizungumza Kiaramu. Kwa hivyo walibadilisha

kutoka Kiebrania hadi Kiaramu. Sasa lugha hizo mbili ni kama Kihispania na Kireno, ni lugha dada, zenye uhusiano wa karibu sana na hili, lakini hata hivyo walibadilisha hadi Kiaramu. Walipobadilisha hadi Kiaramu, Mungu alifanya nini? Mungu alibadilisha hadi Kiaramu na kwa hivyo kitabu cha Esta na sehemu zingine mbalimbali zimeandikwa kwa Kiaramu, na kuna sehemu za Kiaramu za vitabu mbalimbali ambazo ni vitabu vya baadaye vilivyoongezwa baada ya uhamisho wa Babeli.

Basi nini kinatokea, kama tunavyojua kutoka kwa darasa la Agano Jipya, 333 KK, nini kinatokea mwaka 333 KK? Alexander Mkuu anajitokeza na kushinda ulimwengu, na kueneza "lugha ya kawaida," ambayo alichukua na kuiendeleza kimsingi ili wanajeshi wake wote waweze kuzungumza lugha moja. Popote walipoenda walieneza lugha hii inayoitwa Koine Kigiriki, Kigiriki cha kawaida. Ilishirikiwa, haikuwa Kigiriki cha lahaja kama Attic, cha Athene na miji mbalimbali huko Ugiriki ilikuwa na lahaja zao za kipekee. Alexander anasema, "Siwezi kuwa na hilo, uko katika jeshi langu kila mtu anapaswa kuzungumza lugha moja." Kwa hivyo kimsingi Kigiriki kilikuwa lugha moja iliyounganishwa na Koine moja inayoitwa Kigiriki cha kawaida. Kigiriki cha Koine kilianza kuanzia 300 KK hadi 300 BK, kwa hivyo ni kama kipindi cha miaka 600 cha Kigiriki cha Koine na kisha baada ya kama 300 BK kiliingia katika Kigiriki cha Byzantine, na sasa tuna Kigiriki cha kisasa, ambacho ni tofauti kabisa, sawa lakini tofauti. Agano Jipya liliandikwa katika lugha gani?

Naam, Mungu alizungumza Kiebrania na Ibrahimu, na Kiaramu kupitia Esta, na sasa katika Agano Jipya Wayahudi walibadili lugha ya Kigiriki na kanisa linatumia Kigiriki. Nadhani Agano Jipya limeandikwa kwa lugha gani? Kigiriki cha Koine . Mungu huzungumza lugha gani? Yeye huzungumza lugha ile ile kila wakati: huzungumza lugha ya watu. Lugha yoyote wanayozungumza huzungumza, Mungu anajua mambo yote, anajua yote,

anazungumza Kiebrania, Kiaramu, na Kigiriki kwa ufasaha. Kwa njia, nadhani anaweza pia kuzungumza Kilatini, alifanya hivyo kwa miaka 1000 kanisani, nadhani anaweza kuzungumza Kiingereza, Kichina, Kikorea, na lahaja mbalimbali nchini India, Kihispania, Kireno, anaweza kuzungumza mambo hayo. Kwa hivyo, Mungu huzungumza lugha ya watu kila wakati, na nadhani hilo ni jambo muhimu sana, kwamba Mungu huzungumza lugha ya watu kwa sababu huzungumza na wale anaowahutubia. Kwa hivyo, haongei lugha hii ya ajabu ambayo hakuna mtu anayeielewa, hakuna Mungu anayezungumza kwa lugha ambayo watu wanaielewa. Mungu ni Mungu wa ufunuo, hujifunua na anapojifunua huzungumza kwa lugha ambayo watu wanaweza kuelewa. Musa, Mungu aliposema, "Mimi ndiye niliye" katika Kutoka 3:14, Musa alisema, "Ndiyo, naelewa YHWH inamaanisha nini. Ni kutoka kwa kitenzi *hayah* na anajua hilo. Kwa hivyo, hapa kuna jambo lingine pia, kwa hivyo pendekezo langu ni kwamba Mungu badala ya kugeuza lugha ambazo hakuna mtu anayeielewa katika kundi, Mungu huwasiliana katika lugha ambayo kundi linaelewa hiyo ndiyo muundo wake, hiyo imekuwa muundo wake kwa zaidi ya miaka 2000 katika Maandiko.

O. Uchambuzi wa Lugha wa Kuzungumza kwa Lugha [47:47-52:22]

Sasa, uchambuzi wa lugha wa lugha, kuna jamaa mmoja anayeitwa Samaran ambaye alifanya uchambuzi wa lugha wa lugha, na kimsingi alirekodi lugha ikizungumza kwa sijui ni kama miaka mitano alikuwa na kanda mbalimbali za lugha hiyo na vitu kama hivyo. Alichogundua katika aina hii ya uchambuzi wa lugha wa lugha, wataalamu hawa wa lugha ni aina ya watu ambao wanaweza kuingia katika kundi la kikabila, sema Indonesia, na kukaa chini na mtu wa kikabila akasema, "buga , buga " na wanasema "buga". "buga " na hivi karibuni wanaelezea fonetiki zake zote na kuelezea sauti, toni mbalimbali na aina nyingine za vitu ambavyo lugha inaweza kuwa navyo, na

kisha wanajenga mofimu, vitu vidogo vyenye maana na unawezaje kutengeneza wingi, unawezaje kuifanya iwe umoja, unawezaje kusema "Mimi," unawezaje kusema "wewe," unawezaje kusema "wao." Je, hata wana mfumo wa "Mimi, wewe, yeye, yeye," wa nafsi ya kwanza, ya pili, na ya tatu. Au wanatumia kitu tofauti? Na hivyo wataalamu wa lugha wamefunzwa na hili ili waweze kufafanua karibu lugha yoyote duniani.

Ninataka kuwapendekeza sana baadhi ya watu wa Taasisi ya Isimu ya Majira ya Joto, SIL, inayoendeshwa na Watafsiri wa Biblia wa Wycliffe. Watafsiri wa Biblia wa Wycliffe wanazunguka-zunguka duniani kote wakijaribu kutafsiri Biblia katika lugha hizi zote za kikabila, kila lugha duniani na hivyo wanawafunza watu wao lugha ili waingie katika kabila ambalo watu hawa hawajui chochote kuhusu lugha hiyo na wanaishi na watu hao kwa muda na baada ya mwaka mmoja au miwili, mitatu, au hata miaka 25 au 30, kimsingi wanafafanua lugha na kuandika lugha hiyo. Makundi mengi ya makabila haya hayajawahi kuandikwa lugha yao, imekuwa ya mdomo tu. Watafsiri hawa wa Biblia wa Wycliffe wataendelea na kuiandika na kuendeleza maandiko na kutafsiri maandiko katika lugha yao. Kwa hivyo ni ajabu, kwa hivyo wataalamu hawa wa lugha ni wazuri sana katika lugha ndivyo ninavyojaribu kusema.

Kwa hivyo, kimsingi wanachukulia lugha zikizungumza, na kile Samaran anachoelezea sasa ni kwamba kuzungumza lugha si kwa shetani. Anasema zaidi ya hayo ni tabia ya kujifunza, na anachoihusisha nayo ni...je, nyinyi watu mnafanya falsafa? Katika falsafa unampata Friedrich Nietzsche, na anasema, "kufanya kabla ya kuwa," Immanuel Kant, kwa upande mwingine, anasema, "kuwa kabla ya kufanya" na Frank Sinatra anasema, "kuwa do do ." Sasa lengo la "kuwa do do do" ni nini? Frank Sinatra anapoimba wimbo na anasema "kuwa do do do" inamaanisha nini? Je, unasikia marudio ya sauti ya "d"? Unaweza kusikia marudio ya sauti unaweza

kusikia mlio wake. “kuwa do do do ” inamaanisha nini? Na unasema, haimaanishi chochote, anarukaruka tu.

Kwa kweli, wengi wenu mnaifanya jambo lile lile katika kile kinachoitwa mazungumzo ya watoto. Ni wangapi kati yenu wamewahi kwenda kwa mtoto na mnamkuna usoni mtoto na mnaenda " oochie " coochie coo," je, hiyo ina maana gani? Je, unasikia marudio? Na mtoto anasema, “hey, jamani usiniguse hivyo siwezi kuelewa hilo.” Hivyo ndivyo mtoto anavyosema, mtoto hawezi kuelewa kwa hivyo unaenda “ oochie "Coochie coo", mtoto pia hawezi kuelewa hilo, kwa hivyo mtoto anasema "nizungumzie kwa Kiingereza, sifanyi hivi oochie" mambo ya coochie coo." Lakini ninachosema ni kwamba unafanya “ oochie coochie coo,” hiyo ina maana gani? Unarudia sauti za konsonanti kwa sauti ya juu huku vokali zikiwa mwisho na unaweza kuzielezea. Naam, Samaran anasema kuzungumza kwa lugha alizorekodi kunafanana sana na kwamba ni “ oochie coochie coo,” kwa hivyo ni tabia ya kujifunza *na* mtu anaweza kuifundisha mwenyewe. Unaweza kuanza na *sambala shishbala* na unaweza kuizungumzia. Kwa namna fulani ingia kwenye mazungumzo na mambo na watu wanaweza kufanya hivyo. Sisemi hivyo ili kumdharau mtu yeyote au kitu chochote lakini huu ni uchambuzi wa mtaalamu wa lugha kuhusu hilo na anasema ni sawa na mazungumzo ya “fanya kuwa fanya kuwa fanya” au “ oochie mazungumzo ya coochie coo.

Acha nirudi kwenye hili sasa, suala la ndimi mwishoni mwa miaka ya 1960 na mwanzoni mwa miaka ya 1970 limegawanya kanisa sana na ulikuwa na makundi mengi kati ya haya yaliyokuja kama makundi ya karismatiki na makundi ya zamani ya kitamaduni ya Kipentekoste, kunena kwa lugha kulianza karibu mwaka wa 1900 mwanzoni mwa karne ya ishirini, watu walianza kunena kwa lugha. Makanisa mengi ya zamani ya kitamaduni yalizuia makundi mengi ambayo nilikuwa nikihusika na wale wanaopinga

kuacha , walisema Mungu alifanya miujiza ya kunena kwa lugha katika Matendo 2 lakini miujiza imekoma. Kwa hivyo wanaitwa wale wanaopinga kuacha , na hiyo ilikuwa kipindi tofauti kama wangesema. Sasa Mungu hafanyi hivyo tena.

P. Faida za Harakati ya Kikarismatiki [52:22-59:34]

E.; Changanya P (pekee); 52:22-59:34; Faida za harakati za Kikarismatiki

Nadhani moja ya mambo makubwa yanayotoka katika makanisa ya karismatiki na ya Kipentekoste ni kwamba yameletwa na roho ya shauku na nadhani kusema ukweli baadhi ya makanisa ya zamani zaidi yameimarishwa sana na hisia ya shauku ya nyimbo zinazomsifu Mungu na kuna hisia ya sifa na ibada kwa Mungu na ambapo watu hujitupa ndani yake na matukio ya aina hii hutokea.

Nilipoanza kufundisha kwa mara ya kwanza, nilifundisha katika sehemu inayoitwa Graham Bible College, huko Bristol, Tennessee, moja ya madarasa yangu ya kwanza ya kuhitimu labda yalikuwa 20, 24-25 wakati nilipoanza kufundisha, na chuo hiki cha Biblia, mmoja wa watu niliowafundisha hapo alikuwa Mchungaji Cook, ambaye alikuwa mkubwa zaidi kuliko mimi, labda amefariki sasa yeye na mkewe. Mchungaji Cook alikuwa akihitimu, na alikuwa mhubiri mzee wa Kipentekoste, na wakati huo nilikuwa nimewekwa wakfu katika Kanisa la Presbyterian huko Bristol, eneo la Tennessee. Alipohitimu mkewe alinjia, na walijua sikuzungumza kwa lugha, lakini nilimheshimu sana Mchungaji Cook. Alikuwa mtu mcha Mungu, alikuwa mhubiri wa Kipentekoste na alikuwa mtu mcha Mungu, niliona hilo darasani mwangu kwa jinsi alivyosoma Maandiko na kwa jinsi alivyopenda

Maandiko. Jinsi alivyompenda Bwana ilikuwa dhahiri sana na nilimheshimu ingawa alikuwa mwanafunzi wangu nilimheshimu kwa sababu niliona ndani yake uchangamfu na shauku yake kwa Mungu ambayo niliipenda.

Alipohitimu, mkewe alinijia, kimsingi alinikumbatia dubu huyu mkubwa wa zamani wa Tennessee, alikuwa mwanamke mkubwa na akaniinua kutoka ardhini. Sasa, hilo si jambo rahisi kufanya lakini mwanamke huyu alinikumbatia dubu huyu na akaniinua kutoka ardhini na akasema, "tumekuwa tukikuombea na uko karibu sana kupokea Roho." Kwa hivyo walimaanisha kunena kwa lugha, sijawahi lakini, sasa swali, akiniinua hewani kama vile unasema, ndio mama, kwa sababu namaanisha umebanwa hapo. Je, hilo ni moja ya mambo mazuri zaidi ambayo mtu yeyote amewahi kuniambia? Jibu ni : ndio. Wanachosema ni, Kristo yule yule tuliye naye, na kwamba tuna shauku sana kwamba tunazungumza kwa lugha na kufanya mambo haya, unaye Kristo yule yule na uko karibu sana na tunahisi karibu nawe; tunahisi tumeunganishwa nawe. Hilo ndilo hasa Roho Mtakatifu hufanya ni kuunganisha watu wawili ambao wamekata tamaa, tofauti kwa njia nyingi lakini pamoja. Kwa hivyo hilo lilikuwa moja ya mambo mazuri zaidi ambayo mtu yeyote amewahi kuniambia, na ninasema tu kuwa mwangalifu kuhusu tofauti hizi za kimadhehebu. Tunaishi katika enzi ambayo tofauti hizo zote zimeoshwa kwa maana fulani na tunadharau chochote ambacho kitatutenganisha, na kuna matatizo mengine na hilo hata hivyo. Kuna haja ya kuwa na heshima kubwa kwa watu wa kitamaduni zaidi kwa watu wenye karismatiki na Wapentekoste na kinyume chake, na natumai hiyo itakuwa ndiyo tenor baada ya mjadala huu wote. Tumekuwa na kutokubaliana kwetu na nimeelezea msimamo wangu lakini inapofikia hapo, mmoja wa watu katika darasa hili mwaka huu ni Mpentekoste kwa msingi na jambo kubwa baadaye nililozungumza naye ni kwamba nataka uhisi unaheshimiwa unapotoka katika hili kwamba ninakuheshimu kwa Ukristo wako na suala hili la kunena

kwa lugha halitutenganishi. Kwa hivyo, unaweza kuwa na tofauti za maoni kuhusu hili, nasi tunaliheshimu na ni sawa. Nadhani jambo langu ni kuchukua sehemu nzuri na napenda shauku za Wapentekoste, na kusema ukweli baadhi yetu ambao tuko katika muktadha huo wa kitamaduni tunahitaji zaidi shauku hiyo kwa bidii. Kwa hivyo heshimuni tofauti.

Hapa kuna mambo fulani katika Ukristo mnayogombania, hayo ndiyo mambo makubwa, na kwa kweli wacha niseme hivi, hili ni moja ya mambo muhimu zaidi niliyojifunza kutoka Seminari ya Biblia, "kuu kuhusu makubwa, madogo kuhusu madogo." Mtu halisi anapaswa kuelewa ni mambo gani makubwa, mtu anapoanza kusema Yesu Kristo hakufufuka kutoka kwa wafu, au haikuwa ufufuo wa kimwili ilikuwa ufufuo wa kiroho na wanaanza kwenda hivyo. Hayo ni mambo makubwa, unaiharibu injili. Lazima ujue ni nini makuu na unayazingatia makubwa, na wewe mdogo kuhusu madogo. Jambo hili la kunena kwa lugha ni suala dogo, na ni kama vile Kristo atarudi kabla ya dhiki, katikati ya dhiki au baada ya dhiki au kusema ukweli kutakuwa na dhiki ya miaka saba? Maswali hayo ni kama ni malaika wangapi wanaweza kucheza kwenye kichwa cha pini. Kuu kuhusu makubwa, madogo kuhusu madogo. Na kinachotokea ni kwamba watu watajaribu kukufanya ufuatiliwe na watoto wadogo na lazima uwe na busara ya kutosha kutatua na kusema hili ni suala dogo. Kwa njia, baadhi ya watu watatumia maisha yao yote kuzingatia watoto wadogo, kuwatetea watoto wadogo, na kujaribu kuthibitisha suala dogo. Ninachosema ni kwamba usipoteze maisha yako hivyo, tafuta mambo ambayo ni muhimu sana, ni nini muhimu sana kwa Paulo? Anasema, "ingawa nasema kwa lugha watu na malaika ni nini? Hilo si kitu kama sijapenda." Upendo ndio jambo muhimu, zingatia mambo muhimu. Jinsi ilivyo vigumu kupenda watu wengine, ni rahisi kuchukua, ni rahisi kutengana na kuwa na tofauti lakini ni vigumu vipi kumpenda mtu mwingine? Na Paulo anasema, zingatia mambo makubwa, Yesu alifundisha nini? Alitoa uhai wake kwa ajili ya marafiki zake

na kwa ajili ya adui zake na tulipokuwa bado tumekufa katika makosa na dhambi alijitoa kwa ajili yetu. Kwa hivyo sisi kama wafuasi wa Kristo tunapaswa kujitoa kwa ajili ya wengine hata adui zetu, kwa hivyo hiyo ni sehemu ya kupenda. Kwa hivyo upendo ni suala kuu dhahiri kumpenda Mungu na kumpenda jirani yako.

Swali: Safari za Kimisionari za Paulo [59:34-61:09]

F: Changanya QX: 59:34-81:24; 1 Safari ya Umisionari ya Paulo

Hii ni ramani ya Uturuki [Asia Ndogo] na sababu tunayozungumzia hili ni kwa sababu tunabadilisha gia sasa, angalau tutabadilisha sekunde moja hapa kwenye safari za kimisionari za mtume Paulo na kutakuwa na ya kwanza, ya pili, itakuwa vigumu sana. Kuna Safari ya Kwanza ya Kimisionari ya Paulo, Safari ya Pili ya Kimisionari ya Paulo, na Safari ya Tatu ya Kimisionari ya Paulo na nyingi kati ya hizo hufanyika katika eneo hili la Uturuki. Kwa hivyo Uturuki itakuwa kile wanachokiita Asia Ndogo. Hii ni Asia Ndogo au Uturuki na Israeli itakuwa chini huko nje ya ramani na hapa ni Ugiriki. Kwa hivyo una Ugiriki na Makedonia. Makedonia iko juu na Ugiriki iko chini hapa, na hii ni Uturuki. Unakumbuka kwamba Paulo alitoka Tarso? Tarso iko pale pale ambapo Uturuki hukutana na Syria. Tarso haiko mbali sana, ni magharibi kidogo tu ya hapo. Kisha Paulo atasafiri katika safari zake za kimisionari hapa, hapa ni Efeso, Paulo atakuwa huko kwa muda na Korintho ambayo tumeizungumzia hapa. Hapa ndipo Korintho ilipo na tutakachofanya katika saa chache zijazo ni safari ya kwanza, ya pili, na ya tatu ya umisionari ya mtume Paulo. Hii ni ramani tu. Mmeingia kwenye PowerPoint na mambo mengine kwa hivyo hakuna haja ya kuandika haya yenyewe, kwa sababu mnaweza kutoa ramani kutoka kwa PowerPoint, lakini naipenda ramani hii ni aina ya picha ya setilaiti yake na nadhani ni nzuri.

R. Safari ya Kwanza ya Umisionari: Kutembea-kupitia [61:09-65:45]

Sasa, hapa kuna toleo la kimchoro au katuni zaidi la kinachoendelea, na hii ni Safari ya Kwanza ya Umisionari. Safari ya Kwanza ya Umisionari kimsingi ni kuanzia 46 hadi 48 BK, sasa sitaki ujue tarehe sifanyi mengi kuhusu tarehe katika kozi hii, kuna tarehe moja hapa ambayo nataka ujue, nataka ujue 50 BK kama Baraza la Yerusalemu, kwa hivyo tutarudi kwenye hili lakini 50 BK ni Baraza la Yerusalemu. Sasa safari ya kwanza ya umisionari ilifanyika lini? Kabla ya Baraza la Yerusalemu. Kwa hivyo safari ya kwanza ya umisionari ya mtume Paulo inafanyika kabla ya shauri la Yerusalemu, shauri la Yerusalemu ni 50 BK. Hii ni kabla tu ya hapo. Kwa hivyo ni 46-48 BK tu .

Safari zote tatu za umishonari za mtume Paulo zinaanzia wapi? Zote zinaanzia mahali hapa, Antiokia huko Syria. Kuna mahali panaitwa Antiokia na hapa ndipo safari za umishonari za Paulo zote tatu zinaanzia Antiokia. Unakumbuka kwamba Antiokia ndiyo mahali pa kwanza Wakristo waliitwa Wakristo na tutaona katika kitabu cha Matendo, kwa kweli Wakristo wanaenda kwa majina matatu - watu wa njia, kwa hivyo njia hii ni jambo kubwa. Njia na kwa kweli katika NIV utaiona ikiwa na herufi kubwa W. Pia waliitwa dhehebu, Wakristo walikuwa kama, ndani ya Uyahudi waliitwa "Wanazareti." Kwa hivyo walionekana kama ulivyokuwa na Mafarisayo, Masadukayo na sasa una Wanazareti, kwa sababu walimfuata mtu kutoka Nazareti, Yesu Kristo. Kisha waliitwa Wakristo kwanza huko Antiokia, hivyo Antiokia huko Syria. Sasa mara tu ninaposema Antiokia huko Syria inakuambia nini? Je, kutakuwa na Antiokia nyingine kadhaa? Ni kama kusema Warsaw, Indiana. Lazima niseme Indiana kwa sababu nikisema Warsaw tu utafikiria Warsaw, Poland.

Kwa hivyo nini kinatokea, Paulo anaendelea na Safari yake ya Kwanza ya Umisionari na Roho anamwita, na wanaenda na nani? Hii ipo katika Matendo 13, na nini kinatokea katika Safari ya Kwanza ya Umisionari. Acha

nianze tu, Roho Mtakatifu alisema nitengenezee Barnaba na Sauli. Barnaba, kwa kweli jina lake linamaanisha "mwana wa faraja." Barnaba lilikuwa jina lake la utani. Anaonekana kuwa mtu mkubwa ambaye alikuwa mtiaji moyo wa wengine. Alifanya kazi hasa na mtume Paulo ambaye alikuwa Sauli.

Kumbuka kanisa la kwanza halikumpenda Sauli mwanzoni kwa sababu Sauli alikuwa akiwaua Wakristo. Kwa hivyo Sauli alipogeukia Ukristo, baadhi ya Wakristo walisema, "Jamaa huyu alikuwa akiwaua watu hapo awali. Sina uhakika kama tunaweza kumwamini. Je, atajaribu kujipenyeza na kujaribu kutuua sisi pia? Kwa hivyo watu walimtia silaha kali. Barnaba alimchukua Sauli na kumleta katika jamii. Kwa hivyo Barnaba ni mtu wa amani na mpatanishi na mtu mzuri, "mwana wa faraja." Hata katika chuo hiki naamini tuna vikundi vya Barnaba, ni watia moyo, wanajulikana kwa kutia moyo kwao. "Watengeni Barnaba na Sauli kwa ajili ya kazi ambayo nimewaitia, kwa hivyo baada ya kufunga na kuomba wakawawekea mikono yao na kuwatuma." Kwa hivyo hawa jamaa ni *apostello*, wametumwa. Angalia jukumu la jamii sio Paulo na Barnaba tu wakisema, "Mungu ametuita na kwa hivyo tunahitaji kwenda." Hapana, jamii inawaita na kuwakubali na jamii inawaadhibu, na kusema, "mnaweza kwenda," na kwa hivyo wanatoka.

Wapi mahali pa kwanza wanapoenda? Sehemu ya kwanza wanapoenda ni Kupro. Kisiwa hiki hapa karibu na pwani ya Siria na chini kidogo ya Uturuki. Kutokana na nilichoambiwa na mtu anayeishi huko na ameishi kote ulimwenguni na anasema kwamba Kupro ni mojawapo ya sehemu nzuri zaidi duniani. Sijawahi kufika huko. Ningependa kwenda huko, lakini jinsi Richard Cleave alivyozungumzia Kupro ni mahali pazuri na pazuri. Kwa nini walienda kutoka Antiokia hadi Kupro? Naam, hapo ndipo mji wa Barnaba. Hapo ndipo Barnaba alitoka, Kupro. Kwa hivyo Barnaba anasema anataka kueneza Ukristo katika eneo lake la nyumbani.

S. Paphos , Kupro [65:45-67:52]

Kwa hivyo anaenda hapa, wanaenda Pafo hapa, na kimsingi kinachotokea, kuna jamaa huyu anamtaja Bar- Yesu ambaye yuko pale na kuna gavana Sergius Paulus, Bar- Yesu anamaanisha "mwana wa Yesu" na kwa njia, kulikuwa na jina la Yesu wengi wakati huo. Nadhani baadhi ya watu wanafikiri Yesu ni jina maalum, elewa tu kwamba Yesu ni jina la Kiebrania la Yoshua. Swali: Je, kulikuwa na jina la Yoshua nyingi wakati wa Yesu? Ndiyo, zilikuwepo. Tunajua hilo kutokana na kumbukumbu, unaporudi nyuma katika kumbukumbu unaweza kuona kwamba kuna jina la Yesu wengi sana wakati huo. Ndiyo maana wanasema Yesu wa Nazareti. Hapa una Bar - Yesu huyu , ni mchawi. Kinachotokea ni kwamba mchawi huyu Bar- Yesu anakuja na kuingia na Paulo mbele ya gavana Sergius Paulus. Paulo anampofusha jamaa huyu, na Bar- Yesu anapofushwa mbele ya Sergius Paulus ambaye ni gavana. Anaona na kushangazwa. Inashangaza kilichotokea na kimsingi Sergio Paulo kisha anashawishika kuamini kwa sababu alimwona mtu huyu akiwa amepofushwa. Anasema, "Loo, mtu huyu ana nguvu za Mungu," na hivyo anaamini. Kwa hivyo kuna uhusiano kati ya ushahidi ishara miujiza na imani? Na jibu ni ndiyo, angalau katika kesi hii kulikuwa. Sasa si katika visa vyote vipo, lakini katika kesi hii vipo. Kwa hivyo Sergio Paulo anamkubali Kristo, yeye ndiye gavana, Bar- Yesu amepofushwa kwa muda. Hilo linatokea huko Kupro.

Sasa nini kitatokea baadaye, na ninataka kupitia maeneo haya kama vile single by single. Cyprus, Bar- Yesu , Sergio Paulo anaamini Bar- Yesu amepofushwa.

T. Perga huko Pamfilia Kusini Kati ya Uturuki [67:52-70:11]

Sasa walianza safari na wanakuja hapa Perga. Sasa huko Perga kitu kinatokea, huko Perga katika Matendo 13, kwa kweli Safari ya Kwanza ya Umisionari ya mtume Paulo ni Matendo 13 yote. Matendo 13:13 Barnaba na Paulo wanafuatwa na Yohana Marko ambaye ni kijana. Yohana Marko anatoka katika familia tajiri. Huenda ndiye aliyeandika kitabu cha Marko. Alikuwa kijana wakati huo. Kwa kweli alikuwa na uhusiano wa karibu, alikuwa mpwa wa Barnaba. Yohana Marko anaondoka Perga . Kwa hivyo, Yohana Marko anarudi nyumbani labda Yerusalemu labda Antiokia. Yohana Marko anaondoka.

Acha nisome hivi, “kutoka huzuni Paulo na wenzake walisafiri kwa meli hadi Perga ...ambapo Yohana aliwaacha na kurudi Yerusalemu.” Kwa hiyo akarudi Yerusalemu. Sasa unasema hilo si jambo kubwa, alirudi tu nyumbani. Ilikuwa jambo kubwa, na kwa kweli Paulo alikasirika sana kiasi kwamba walipoanza Safari ya Pili ya Umisionari Paulo anasema, simchukui Yohana Marko pamoja nami wakati huu. Sitamchukua mtu aliyeacha hivyo. Paulo anapinga kwenda na Yohana Marko kwenye Safari ya Pili ya Umisionari. Mvutano kati ya Barnaba na Paulo ni mkubwa sana kiasi kwamba uligawanya urafiki wao. Kwa kweli Barnaba alimchukua Yohana Marko na kurudi Kupro, Paulo alimchukua Sila na hakuenda na Barnaba na Yohana Marko alimchagua mtu mwingine, Sila. Paulo anaondoka peke yake kwenye Safari ya Pili ya Umisionari. Kwa hivyo mvutano kati ya Paulo na Barnaba kuhusu Yohana Marko ulikuwa mkubwa sana kiasi kwamba ulivunja urafiki wao. Watu hawa walikuwa wamepitia vita pamoja. Paulo na Barnaba walikuwa karibu sana kwa sababu ya mambo waliyopitia. Kwa hivyo Yohana Marko anaondoka Perga .

Kwa njia, nadhani tumewahi kufanya hivyo hapo awali, lakini napenda kifungu hiki kuhusu 2 Timotheo 4:11, ambacho Paulo mwishoni mwa maisha yake, Paulo anajua atakufa, labda karibu mwaka wa 68 BK, anamwambia

Timotheo, “nenda kamlete Yohana Marko mkamlete hapa kwangu kwa sababu ana faida kwangu na kwa huduma yangu.” Kwa hivyo Yohana Marko mwishoni mwa maisha yake, Paulo na Yohana Marko wamepatanishwa. Paulo anaomba Yohana Marko aletwe kwake. Hapo awali, Paulo hakuwa na uhusiano wowote naye kwa sababu aliacha. Kwa hivyo hiyo ni huko Perga .

Antiokia huko Pisidia [70:41-73:05]

Sasa , Paulo anaelekea Antiokia na unasema, “Lo, hapana, Antiokia nyingine.” Hii ni Antiokia ya Psidia . Kwa nini tuna Antiokia nyingi hivi? Sehemu ya sababu ni kwa sababu kulikuwa na mtu huyu aliyeitwa Antiochus na kumbuka tangu enzi za Alexander, kuna Antiochus, na alizunguka-zunguka akitaja maeneo haya yote na watu wakayataja kwa ajili yake.

Kwa hivyo nini kinatokea hapa? Katika Matendo 13 wanafika Antiokia huko Psidia , hii itakuwa kile kinachoitwa Galatia. Kuna aina ya Galatia ya kaskazini na Galatia ya kusini na kuna mabishano makubwa juu ya hili lakini tutaiita Galatia ya kusini hapa. Kwa hivyo anaenda Antiokia na katika sura ya 13 mistari ya 44 na inayofuata inasema hivi, "siku ya Sabato karibu mji wote ulikusanyika ili kusikia neno la Bwana. Sasa Wayahudi walipoona makutano walijaa wivu na wakatukana maneno ya Paulo," Paulo anajibu, "kwa kuwa mnayakataa na hamjioni kuwa mnastahili uzima wa milele sasa tunawageukia Mataifa." Kwa hivyo huko Antiokia, kimsingi hivi ndivyo Paulo anavyofanya, Paulo anaingia katika mji. Jambo la kwanza analofanya ni kuangalia mahali ambapo sinagogi liko, anaingia na wiki ya kwanza anakuwa aina ya rabi anayesafiri kwa hivyo anahubiri katika sinagogi kwa kawaida watu hushangaa. Paulo ni mhubiri mwerevu na mzuri sana. Wiki iliyofuata ndipo umati wa watu wawili na watu kutoka mjini wanakuja, lakini kwa kweli kinachotokea ni kwamba kwa umati wote Wayahudi hupata wivu. Kisha wanapooa wivu, wanaanza kupinga ujumbe wa Paulo na kisha kwa kawaida

wanamfukuza, wanampiga, wanampiga mawe, wanamfanyia Paulo jambo baya au Paulo anakimbia. Una hilo hapa, Paulo anahubiri mara ya kwanza katika sinagogi, watu wanasikia. Wakati mwingine watu wa miji yote wanapojitokeza, Wayahudi wanaona wivu kuna upinzani. Paulo anasema kimsingi katika hatua hii, sasa tumewapa injili Wayahudi, sasa tunawageukia Mataifa. Kwa hivyo unapata mabadiliko haya ya Mataifa yanayotokea Antiokia huko Psidia hapa.

V. Ikoniamu [73:05-74:18]

Kutoka hapo Antiokia, anashuka kwenda Ikoniamu . Na Ikoniamu Sitaki kuzungumzia hilo kwa muda mrefu sana, pia linavutia, Matendo 13:48 inasema, "wote walioteuliwa kupata uzima wa milele waliamini." Kwa hivyo unapata hiari ya kuchagua, je, ilikuwa chaguo lao waliamini au ilikuwa imeamuliwa tangu awali waliamini, na hilo linajitokeza katika Matendo. Ni jambo la kuvutia nje ya kitabu cha Warumi aina hiyo hiyo ya maneno inatumika. Kwa hivyo nini kinatokea Ikoniamu ? Katika Ikoniamu Paulo anahubiri tena na kinachotokea ni baadhi ya Wayahudi kutoka Antiokia kuja na sumu akilini. Kuna njama huko Ikoniamu ya kumuua Paulo na kumwondoa. Paulo anagundua kuhusu njama hiyo na anakimbilia Listra . Je, kuna wakati wa kukimbia? Je, kuna wakati wa kukimbia? Na jibu ni : ndiyo. Paulo huko Ikoniamu anageuza mkia wake na kukimbia kwa sababu wanapanga njama ya kumuua.

W. Listra : Walijifanya miungu/kupigwa mawe [74:18-79:40]

Anapofika Listra , Listra itakuwa mahali maalum. Unahitaji kujua kuna mambo kadhaa yanayotokea hapa ambayo ni muhimu sana. Kwanza kabisa, acha niangalie hili, sura ya 14 katika mstari wa 12, na kitakachotokea hapa Listra kinavutia sana katika ngazi kadhaa. "Huko Ikoniamu , Paulo na Barnaba

walienda kama kawaida katika sinagogi la Kiyahudi, walizungumza huko kwa ufanisi kiasi kwamba Wayahudi na Mataifa kadhaa waliamini, lakini Wayahudi waliokataa kuamini waliwachochea Mataifa na kuwatia sumu akilini mwao dhidi ya ndugu. Kwa hivyo, Paulo na Barnaba walitumia muda mwingi wakisema kwa ujasiri kwa ajili ya Bwana, aliyethibitisha ujumbe wa neema.” Kulikuwa na njama iliyokuwa ikiendelea na kimsingi waligundua kuihusu na wakakimbilia Listra . Sasa hivi ndivyo inavyotokea Listra . “Huko Listra palikuwa na mtu mmoja kiwete ameketi miguuni mwake, ambaye ni kiwete tangu kuzaliwa na hakuwahi kutembea. Alimsikiliza Paulo alipokuwa akizungumza. Paulo alitazama moja kwa moja na kuona kwamba alikuwa na imani ya kuponywa.” Angalia uhusiano kati ya imani na uponyaji, “na akaita, ‘Simama kwa miguu yako!’” Ndipo mtu huyo akaruka juu na kuanza kutembea.” Huenda ulikuwa mji mdogo. Kila mtu katika mji huo anajua kwamba mtu huyu ni kiwete. Amekuwa kiwete tangu kuzaliwa, mtu huyo ghafla anasimama na kuruka juu na chini. Na umati ulipoona alichofanya Paulo walipiga kelele kwa lugha ya Kilikonia ,” kumbuka jinsi tulivyosema kuna lugha hizi za kieneo zenye lahaja, kwa hivyo “walipiga kelele kwa lugha ya Kilikonia , miungu imeshuka katika umbo la binadamu! Na Barnaba wakamwita Zeu na Paulo wakamwita Herme kwa sababu alikuwa mzungumzaji mkuu.” Kwa hivyo unachopata ni kwamba waliitwa miungu kwa mara ya kwanza huko Listra . Anamponya mtu huyu kiwete na watu wa mji huo wanahitimisha kwamba watu hawa lazima wawe miungu walimfanya mtu huyu atembe. Inaonekana Barnaba alikuwa mkubwa kuliko Paulo na Barnaba anachukuliwa Zeu na Paulo anachukuliwa Herme kwa sababu ndiye mzungumzaji mkuu. Ni kama nabii anayezungumza kwa niaba ya Mungu na Zeu hasemi mengi lakini Herme huzungumza wakati wote.

Kuna maelezo ya kuvutia kuhusu Matendo ya Paulo na Thecla ambapo tutafika baadaye ambapo Paulo anaelezewa kuwa mfupi, mwembamba, ana

upara, labda hilo ni zuri, mimi ni kama Paul, mwenye pua iliyoshikamana na ni rafiki sana. Anafanana na jukumu hilo ikiwa umewahi kuwa katika utamaduni wa Mashariki ya Kati, kuna watu wengi kama hao.

Ghafla mambo mabaya yanaanza kutokea, kuna upinzani huu kutoka kwa Wayahudi na ghafla watu wanaenda, na wanamkasirikia Paulo sana, wanafanya nini? Baadhi ya Wayahudi walishuka kutoka Antiokia na Ikonio kwa hivyo ni kama wameingia na kuwashawishi umati. Walimpiga mawe Paulo na kumburuta nje ya mji wakidhani amekufa. Kwa hivyo hapa mtume Paulo anapigwa mawe hadi mahali ambapo watu walidhani amekufa. Wanamburuta nje ya mji na kumtupa nje ya mji. Kwa hivyo anaponya kiwete, wanafanywa miungu huko Listra , Zeus na Hermes, na kisha baada ya Wayahudi kuwatia sumu akilini, Paulo anapigwa mawe hadi mahali ambapo wanafikiri kwamba wamemuua na kumburuta nje ya mji.

Kwa njia, je, hilo lingeharibu mwili wake? Watu wengine wamependekeza kwamba Paulo alikuwa na tatizo la macho yake na kuona pengine mawe yakimongoa kichwani, macho yake yakibomolewa. Hujui kamwe, hatujui maelezo yote kuihusu. Tunajua Paulo alikuwa na mwiba wa mwili, kwamba alimwomba Mungu mara tatu auondoe. Tunajua mahali pengine Paulo anasema, ungening'oa macho yako. Kwa hivyo labda kuna kitu na macho yake ambacho ni kibaya kutokana na hilo. Listra ndipo Paulo anapigwa mawe hadi karibu kufa; alifanywa mungu huko kutokana na kumponya kilema. Unaona jinsi umati ulivyo mgumu, umati unamsifu kama mponyaji mkuu wa mungu na kisha mistari michache baadaye wanampiga mawe hadi kufa. Kwa hivyo nasema huwezi kuamini umati, umati unasifu dakika moja na kisha wanafanya nyingine.

Jambo lingine, wacha niseme tu hivi tunapokuwa hapa sasa, kwa hivyo Listra ndio mahali ambapo Paulo anapigwa vibaya sana, akafanywa miungu kwanza kutokana na kuponya kilema na kisha kupigwa mawe hadi kufa. Ni

kutoka Listra kwenye Safari ya Pili ya Umisionari ambapo mtume Paulo anamvuta mmoja wa wanafunzi wake waaminifu zaidi na huyo ni Timotheo. Timotheo atatoka Listra , mahali ambapo Paulo alipigwa mawe hadi kufa; Timotheo atatoka Listra . Kwa hivyo atamchukua, sio kwenye Safari ya Kwanza ya Umisionari ambayo tuko nayo sasa, lakini ya pili yapata miaka 4, 5, 6 katika siku zijazo atamchukua.

X. Derby na Mwisho wa Safari ya Kwanza ya Umisionari [79:49-81:24]

Anaenda Derby, hatimaye hatimaye, na huko Derby aina ya hitimisho la kuvutia la utume. Katika Matendo 14:22, hivi ndivyo Safari ya Kwanza ya Umishonari inavyoishia Derby na Paulo anahitimisha hivi. "Lazima tupitie katika magumu mengi ili kuingia katika ufalme wa Mungu." Na hivyo Paulo anamalizia Safari ya Kwanza ya Umishonari kwa maelezo haya ya kutafakari. Kuna mateso mengi akitangaza injili ya Kristo, "ili kuingia katika ufalme wa Mungu lazima tupitie katika mateso mengi." Kisha Paulo anarudi nyuma hatua zake kupitia Listra , Ikoniamu , na Antiokia. Wee, wee njia yote ya kurudi nyumbani. Hiyo ndiyo Safari ya Kwanza ya Umishonari, ambayo inafanyika yapata mwaka 46-48 BK.

Baada ya Safari ya Kwanza ya Umisionari Paulo atarudi kutoka Antiokia, atashuka kwenda Yerusalemu, na watakuwa na Baraza la Yerusalemu mwaka wa 50 BK. Petro atakuwa huko pia. Kwa hivyo, hiyo ndiyo Safari ya Kwanza ya Umisionari, sasa, kwa kweli mwaka wa 48-49 BK, kwa hivyo moja kwa moja kabla ya Baraza la Yerusalemu kuna Safari ya Kwanza ya Umisionari kusini mwa Galatia.

Y. Kwa Nini Yohana Marko Aliacha? [81:24-82:44]

G: Unganisha YZ; 81:24-90:11; John Mark Quiting , Baraza la Yerusalemu

Kwa nini John Mark aliacha kazi? Hatukuzungumzia hilo lakini baadhi ya watu wamependekeza kwamba John Mark aache kazi walipofika Uturuki kwa mara ya kwanza kwa sababu alikuwa na hamu ya nyumbani, alikuwa mtoto mdogo, alitamani tu nyumbani. Watu wengine wanapendekeza na nadhani labda kwa usahihi zaidi walipofika Uturuki. Paulo alianza kuchukua nafasi. Walipokuwa Kupro, Barnaba labda alikuwa mhusika mkuu, kwa sababu alikuwa kutoka Kupro, Mjomba Barney, lakini walipofika Uturuki, Barnaba anaonekana kuwekwa kwenye mwanga wa nyuma na Paulo anaonekana kuwa mzungumzaji mkuu. Inawezekana kwamba John Mark alihisi kuchukizwa kidogo na kile kilichokuwa kikiendelea na mjomba wake. Inaonekana kuna mvutano kati ya John Mark na Paulo na inawezekana kwamba kadri nguvu zilivyobadilika kutoka kwa Barnaba hadi kwa Paulo, ni wazi kwamba Paulo alikuwa na kipaji kikubwa sana kwamba John Mark alikatishwa tamaa kidogo na akajiokoa wakati huo. Kwa hivyo kuna sababu kadhaa zinazoweza za kwa nini hatujui, ni wazi nilikuwa nikipendekeza tu kwamba kuhusu kuacha kwake kazi na unaitikiaje mtu anapokusaliti? Nadhani baadhi ya haya ni kuhusu Paulo, Yohana Marko anaonekana kuwasaliti na kuwaokoa walipoingia, mimi Paulo nitapigwa mawe karibu hadi kufa na uaminifu ni vigumu sana kuujenga upya. Mara tu mtu amekusaliti, huwezi kusema tu kwamba nimemsamehe, mimi tu nimemsamehe. Uaminifu lazima urejeshwe tena na uaminifu huchukua muda. Z.

Injili kwa Mataifa: Antiokia huko Psidia na Baraza la Yerusalemu

[82:44-90:11]

Wanaenda Antiokia na Psidia na tulisema wanaingia kwenye sinagogi na kila mara wanaonekana kuanza na sinagogi wiki ya tatu Wayahudi wana wivu, na huko Antiokia ndipo wanapowageukia Mataifa na kuanza kuhubiri injili kwa Mataifa, jambo ambalo kwa njia, kuhubiri injili kwa Mataifa

kutakuwa ndio lengo la shauri la Yerusalemu mwaka wa 50 BK. Je, Mataifa yalilazimika kuwa Wayahudi ili wawe Wakristo au Mataifa yanaweza kuingia moja kwa moja kwenye Ukristo? Kwa maneno mengine, je, wanapaswa kutahiriwa? Kwa hivyo, wivu huingiaje kanisani? Katika sinagogi, kanisani, wivu ni jambo kubwa. Sasa, Ikonio, wanatangaza injili kuna imani, kuna kutoamini na kuna njama na njama hii huko Ikonio tulisema, iliwafanya wakimbie. Na kimsingi kuna wakati wa kukimbia, huko Listra anawaponya vilema, wamefanywa miungu, Zeu ni Barnaba na Herme ni Paulo. Kisha Paulo anapigwa mawe hadi wanafikiri kwamba Paulo amekufa. Katika Safari ya Pili ya Umisionari, Timotheo atatoka Listra. Baba yake Timotheo ni Mgiriki na mama yake ni Myahudi. Inaonyesha tu ulegevu wa maoni ya umma na kisha Derby.

Kwa njia, Yesu alisulubiwa, kwa hivyo kuna uhusiano huu kati ya mateso na kukua. Mtu anasema, unajuaje wakati mtu anakomaa, kuna uhusiano kati ya mateso na ukomavu. Inatokea kila mahali, nadhani Socrates alisema, "mateso huleta maarifa," Mhubiri 1:18, ni mojawapo ya mistari ninayochukia katika Biblia inasema kimsingi njia pekee unayopata hekima ni kupitia mateso na ni ngumu.

Kwa hivyo hiyo inamaanisha nini kuuza Ukristo? Tunauza Ukristo kama mafanikio na unamfuata Kristo na maisha yako yataenda vizuri lakini hiyo si lazima iwe kweli. Paulo atakatwa kichwa na Petro atasulubiwa kichwa chini. Ili kuwa mfuasi wa Kristo, inakupeleka wapi? Inakuongoza msalabani. Msalaba ni mahali ambapo tumekusudiwa si lazima tuwe matajiri.

Hii ni Safari ya Kwanza ya Umisionari, ikienea Kipro na kuingia katika eneo hili la kusini mwa Galatia. Hii ni Safari ya Kwanza ya Umisionari AD 48-49, kabla tu ya Baraza la Yerusalemu. Sasa, Baraza la Yerusalemu, tumezungumzia kuhusu hilo na sasa hebu tuongeze maelezo kwenye Baraza hili la Yerusalemu na kinachoendelea. Swali la msingi ni: Mataifa

wanakubaliwaje kanisani? Je, Mataifa wanapaswa kuwa Wayahudi kwanza? Wakristo wa kwanza wote walikuwa Wayahudi kwa hivyo wote walitahiriwa. Kwa hivyo, ikiwa wewe ni Myahudi na unakuwa Mkristo hakuna shida lakini ikiwa wewe ni Mataifa na hujatahiriwa, lazima utahiriwe kwanza ili uwe Mkristo. Kwa hivyo kulikuwa na mjadala mkubwa juu ya hili katika kanisa la kwanza. Hilo ni Baraza la Yerusalemu. Je, Mataifa wanaweza kuwa Wakristo bila kuwa Wayahudi kwanza? Hiyo ni, je, Mataifa hawapaswi kutahiriwa. Ni mambo gani ya msingi kwa mtu kuwa Mkristo? Lazima ufanye nini?

Ninapenda mstari huu katika Matendo 16 ambapo tutauona katika Safari ya Pili ya Umisionari, ambapo mlinzi wa gereza wa Filipi anauliza, “nifanye nini ili niokolewe?” Paulo anasema, “mwamini Bwana Yesu Kristo nawe utaokoka.” Huu ni mmoja wa kauli zilizo wazi zaidi katika Maandiko yote katika urahisi wake. Ni mzuri sana, na wasomi watajaribu kuufanya uwe mgumu, “mwamini Bwana Yesu Kristo nawe utaokoka.” Sasa tunauliza swali, inamaanisha nini kuamini? Na hilo ni jambo zuri kulifuata lakini ni kauli nzuri hapo.

Sasa, katika Baraza la Yerusalemu wanaweka masharti fulani, Baraza la Yerusalemu linaelezwa katika Matendo 15, 50 BK. Safari ya Kwanza ya Umishenari ilikuwa lini? Kabla tu ya mwaka huu wa 50 BK ilikuwa Baraza la Yerusalemu, kwa njia, Safari ya Pili ya Umishenari ilikuwa lini? Safari ya Pili ya Umishenari itakuwa baada tu ya mwaka huu wa 50 BK ndio sehemu ya kugawanya. Safari ya Kwanza ya Umishenari, Baraza la Yerusalemu, Safari ya Pili ya Umishenari. Na inasema hapa katika sura ya 15 ya kitabu cha Matendo, isipokuwa umetahiriwa, kulingana na desturi iliyofundishwa na Musa huwezi kuokolewa, baadhi ya watu walikuwa wakisema, “Hapana, tunaamini ni kwa neema ya Bwana wetu Yesu Kristo kwamba tunaokolewa kama wao.” Kwa hivyo waliambiwa kimsingi kwamba hawakulazimika kufanya tohara .

Kulikuwa na mambo machache ambayo waliwapa ambayo walipaswa

kufanya, kutokula damu, haikuwa lazima iwe mambo ya wokovu, lakini ilikuwa tu, ikiwa Mataifa na Wayahudi watakusanyika pamoja katika mwili mmoja kanisani kuna mambo fulani ambayo ni chukizo kwa Wayahudi. Hupaswi kufanya mambo haya kwa sababu tu ya heshima kwa watu wengine kanisani, moja yao si damu, lingine si uasherati, linaiweka wazi tu. Agano la Kale linaiweka wazi bila uzinzi pia, lakini wanarudia tu hili. Hakuna nyama ya sanamu, hakuna kula nyama iliyotolewa kwa sanamu na hilo litachunguzwa baadaye katika kitabu cha Wakorintho. Kwa hivyo mambo haya yalibainishwa kwa kiasi kikubwa kwamba hayakuhitaji kutahiriwa, lakini walisema kwa ajili ya jamii hakuna damu, hakuna uasherati, na hakuna nyama ya sanamu.

Kwa hivyo Paulo anaandika basi, labda kuna mjadala kuhusu hili wakati kitabu cha Wagalatia kinapoandikwa. Safari ya Kwanza ya Umishenari Paulo anawageukia Mataifa, anarudi Antiokia... lakini kabla hajaandika, anaandika labda anaandika barua ya Wagalatia kama barua yake ya kwanza sasa. Rafiki yangu mzuri Dave Mathewson anafikiri kwamba Wathesalonike waliandikwa kwanza na Wagalatia waliandikwa baadaye kidogo lakini kuna mjadala kuhusu hili, kusema ukweli. Kuna wasomi bora kuliko mimi, na Dave ni mmoja katika Agano Jipya hapo, na anasema 1 Wathesalonike iliandikwa kwanza, Wagalatia ningeweka sasa hivi, Paulo amefanya Safari ya Kwanza ya Umishenari, Baraza la Yerusalemu limefanya uamuzi wao na Paulo kisha anaandika barua kwa Wagalatia. Kwa hivyo anaandika kwa Galatia hapo kwa watu aliowaendea katika Safari yake ya Kwanza ya Umishenari. Kisha Paulo anaandika Wagalatia na hivyo tunapopitia maelezo haya wakati nyaraka nyingi zimeandikwa. Kwa hivyo Wagalatia hii itaandikwa kwanza.

Sasa Safari ya Pili ya Umisionari, wanapanda kutoka Yerusalemu kurudi Antiokia kwa sababu kama tulivyosema, safari zote tatu za umisionari za Paulo zote zinaanzia Antiokia huko Syria kwa hivyo atarudi Antiokia tena.

Kwa nini tusivunje wakati huu na tutafanya safari ya pili na ya tatu ya umisionari wakati mwingine?

Imenakiliwa na Rob Huseland na Timothy Carr
Imehaririwa vibaya na Ted Hildebrandt